

อธิบายคำบางคำ

(คัดจากสารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน)

พิมพ์เป็นครั้งแรก

ในการณาปนกิจศพ

คุณหญิง เดือน ราชสกุลวิบูลยภักดี

ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม

๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

อธิบายคำบางคำ

(คัดจากสารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน)

พจนานุกรม เอก ทรวิ น หงสกุล
มอบให้ห้องสมุดรัฐสภา

พิมพ์เป็นพระลิขิต

ในการฉานปนกิจศพ

คุณหญิง เลื่อน ราชันกุลวิบูลย์ภักดี

ณ เมรุวัดมกุฏกษัตริยาราม

๓๖ พฤศจิกายน ๒๕๐๕

คำนำ

ศาสตราจารย์รอง ศยามานนท์ บรรณาธิการหนังสือ ซึ่งจะตีพิมพ์ เป็นขรมพดับรรณาการ เนื่องในงานตั้งตการศัพ คุณหญิงเดือน ราชนฤต- วิบุตยภักดี (เดือน ศยามานนท์) ผู้เป็นมารดาบังเกิดเกล้า ข้าพเจ้าเสนอแนะให้ตีพิมพ์เรื่องต่างๆ ในตำราอนุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ซึ่งศาสตราจารย์รองเป็นผู้เขียน เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องเกิดจากน้ำหนักแรงของศาสตราจารย์รองเอง และทั้งศาสตราจารย์รองก็เป็นผู้หนึ่งในคณะกรรมการทำตำราอนุกรมไทยร่วมกับข้าพเจ้า ศาสตราจารย์รองเห็นชอบด้วย จึงได้พิมพ์หนังสือเรื่องนี้ขึ้น

เราพร้อมใจทำตำราอนุกรมไทยด้วยกันมา นับเวลาได้ ๖ ปีเศษแล้ว และทำด้วยความรักและความเต็มใจ ตามหน้าที่ซึ่งทางราชการมอบหมายให้ และส่วนใหญ่มุ่งผลทางวิทยาทานถ่ายเดียว ไม่มีความมุ่งหมายเป็นอย่างอื่น เมื่อว่ากันตามส่วนของลักษณะงาน ในขั้นต้นที่แรกเริ่ม รู้สึกว่าเป็นงานที่ต้องคร่ำเคร่งอยู่ไม่น้อย แต่เราก็อำทำด้วยความสมัครใจ โหมกำลังทั้งกายและปัญญา ช่วยกันทำคนละไม้คนละมือ เท่ากำลังเงินที่มอยู่ งานตำราอนุกรมไทยจึงตัดดวงมาได้จนถึงบัดนี้

ศาสตราจารย์รองเคยบรรณาการเรื่องทำตำราอนุกรมไทย แก่มิตรสหาย ซึ่งเป็นผู้ทรงความรู้ในวิชาสาขาต่างๆ หลายท่าน ว่าพวกเราที่ได้รับการศึกษาจากต่างประเทศย่อมมีภรณ์ยะอยู่อย่างหนึ่งนอกเหนือไปจากการงานในตำแหน่งหน้าที่ซึ่งมีประจำ คือเผยแพร่และแบ่งความรู้ที่ได้รับการศึกษา มา ให้แก่เพื่อนร่วมชาติ คือ ผู้ที่จะสืบต่อจากเราไปในภายหน้า ถ้าทำได้

ก็จะเป็นบุญกุศลอย่างใหญ่ประการหนึ่ง อันเนื่องด้วยวิथाทาน เท่ากับ
 ได้ลดของคุณประเทศชาติโดยทางอ้อม ดังนี้ จึงสมควรถ้อยคำของท่านปราชญ์
 รัตติน ชาวอังกฤษที่กล่าวไว้ว่า “ผู้เกิดมาเป็นคนในสังคม มีหน้าที่รับผิดชอบ
 ชอบอยู่ต่อประการ กล่าวคือ มีหน้าที่ต่ออดีต และมีหน้าที่ต่ออนาคต”
 หมายความว่า สิ่งใดตั้งมาเป็นความเจริญ ซึ่งบรรพชนสร้างสมไว้แต่อดีต
 และมอบให้เป็นมรดกตกทอดมาถึงเรา เราพึงลดของคุณของท่านเป็น
 กตัญญูทดแทน ด้วยการพิทักษ์รักษาตั้งมั่นไว้ ไม่ให้เสื่อมหรือสูญสิ้นไป

ในคราวเดียวกัน เราจะต้องพยายามทำให้มรดกของเรานี้ มีความ
 เจริญวัฒนา โดยเอาความรู้และสิ่งใหม่อันเป็นคุณประโยชน์ตั้งมาใน
 ปัจจุบัน เข้าไปเพิ่มเติมเสริมสร้างตั้งเท่าซึ่งเป็นมรดกของเราในส่วนรวม
 ให้หายขาดความเก่าคร่ำคร่า เกิดเป็นสิ่งใหม่ขึ้น ทำได้ดังนี้ ได้ชื่อว่า
 เป็นผู้พิทักษ์ หมายความว่า “ดูแลคุ้มครอง” ให้เจริญเติบโตหรือเกิดดอก
 ออกผลงอกงามอย่างหนึ่ง และเราจะต้องระวังป้องกันมรดกนั้นไว้ ไม่ให้
 เสียบุ้จเจตลักษณะของประชาชาติไทย ทำได้ดังนี้ ได้ชื่อว่า เป็นผู้รักษา
 หมายความว่า “ดูแลป้องกัน” ไม่ให้เสียหายและให้สูญสิ้นไป นี้อีกอย่าง
 หนึ่ง ดังนี้ จึงจะสมบูรณ์ในความหมายของคำว่าพิทักษ์รักษา และได้ชื่อว่า
 มาดีไปดีไม่เสียหายที่เกิดขึ้น ไม่เป็นที่คำหิติดีเยนจากคนรุ่นหลังว่า คนรุ่นก่อน
 ไม่เห็นทำอะไรดี ๆ มอบไว้ให้เป็นมรดก และทั้งคนรุ่นก่อนที่ยังมีชีวิตอยู่
 ก็ย่อมจะซ้อ่งดำรงการอนุโมทนาด้วย

ข้าพเจ้ามีความยินดีอยู่อย่างหนึ่ง ซึ่งจำเป็นต้องกล่าวไว้ในที่นี้ด้วย
 ว่า ในการทำสาธารณูปการไทยของเรา เมื่อคณะบรรณาธิการร้องขอต่อ
 สถาบันใด มีกระทรวงทบวงกรมเป็นต้น และจากท่านที่ทรงความรู้เป็น

ก

เอกทัศคะในความรูเรื่องใด หรือในวิชาสาขาใด ให้ช่วยเขียนเรื่องลงใน
ตำราอนุกรมตามข้อหรือตั้งถาบันแะท่านที่ทรงคุณความรูเรื่องนั้น ๆ ก็มี
ความกรุณาแะยินดีเขียนให้ด้วยความเต็มใจ ึ่ง ๆ ที่ท่านผู้เขียนเหล่านั้น
มีภาระในงานตามหน้าที่อยู่ต้นมือ แต่ท่านก็ถือว่า ได้ดะเวลาอันมีค่า
ใหม่ช้อแะเรื่องของท่าน ปรากฏอยู่ในตำราอนุกรมไทย เพื่อกระทำหน้าที่
ของท่านซึ่งมีอยู่ค้ออดีตแะปัจจุบัน ึ่งขณะบรรณาธิการทำตำราอนุกรม-
ไทย จะเว็นรู้สึกความชอบคุณแะยินดีอันโมทนาได้ยไม่มีได้เคย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นนี้ ศาสตร์จารย์ร้องจึงตัดสินใจพิมพ์
เรื่อง "อธิบายคำบางคำ" นี้ เพื่อเป็นอนุสรณ์เนื่องในงานศพมารดา
บังเกิดเกล้าของท่าน

ด้วยอาณภาพแห่งความกตัญญูกตเวที อันเกิดจากหน้าพักหน้าแรงของ
ผู้เป็นบุตร พร้อมทั้งบรรดากุศตบุญราศที่กษิณานุปทาน ที่เจ้าภาพทุกท่าน
ได้บำเพ็ญ ขอจงเป็นบัตตานุโมทนามายแก่ท่านผู้วายชนม์ ให้คิดแต่ความ
เบิกบานตำราญตุ้ชงบ คตอดไปในภพหน้าโน้น ๆ เทอญ.

(พระยาอนุমানราชชน)

ประธานคณะกรรมการทำตำราอนุกรมไทย

ราชบัณฑิตยสถาน

วันที่ ๖ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๔

คุณหญิง เลื่อน ราชกุลวิบูลย์ภักดี
(เลือน สยามานนท์)

ชวาณะ พ.ศ. ๒๔๓๒ มรณะ พ.ศ. ๒๕๐๔

ประวัติ

คุณหญิง เลื่อน ราชสกุลวิบูลยภักดี (เลื่อน ศยามานนท์)

คุณหญิง เลื่อน ราชสกุลวิบูลยภักดี ผู้เป็นมารดาของข้าพเจ้า เป็นบุตรพระยาสุรุมัตย์บริหาร (แสง ไชยชนะวณิช) และคุณหญิงสุรุมัตย์บริหาร (วงษ์ ไชยชนะวณิช) เกิดที่บ้านตรอกนาวา ถนนตะนาว อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร เมื่อวันที่ ๓ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๒ คุณแม่ได้รับการศึกษาอบรมตามประเพณีนิยมในสมัยนั้น ใน พ.ศ. ๒๔๕๘ ท่านได้ทำการสมรสกับพระยาราชสกุลวิบูลยภักดี (วัน ศยามานนท์) ผู้เป็นบิดาของข้าพเจ้าและมีบุตรด้วยกันรวม ๕ คน คือ

๑. นายรวย ศยามานนท์ ภรรยา คือ นางบุญผ่อง (บัวถวน) และมีบุตร คือ นายวิรัตน์ ศยามานนท์

๒. นายรอง ศยามานนท์ ภรรยา คือ ม.ต. เข้าว (สนิทวงศ์) และมีบุตรธิดา คือ นางสาวเรวดี ศยามานนท์ และ นายรุ่งฤทธิ์ ศยามานนท์

๓. นายวิบ ศยามานนท์ ภรรยา คือ นางศรีวรรณ (นาคะประทีป) และมีบุตรธิดา คือ นางสาวศุภรา ศยามานนท์ นายวิรัตน์ ศยามานนท์ เด็กหญิงปาริชาติ ศยามานนท์

๔. นายรบ ศยามานนท์ ภรรยา คือ นางมณฑ (จันทร์ธำธา)

๕. นายดำเกา ศยามานนท์ ภรรยา คือ นางกาญจนา (อาจรวิน) และมีบุตร คือ นายภวพันธุ์ ศยามานนท์ และ นายภาณุกร ศยามานนท์

คุณแม่เป็นผู้ที่เอาใจใส่ในเรื่องครอบครัวแต่อย่างเดียว ไม่ชอบ
 คุยของกับผู้อื่น แม่แต่การถ่ายรูป ท่านก็ไม่นิยม รูปถ่ายของท่านที่
 ปรากฏอยู่ในหนังสือนี้ได้ถ่ายมานานแล้ว ท่านชอบคืนแต่เช้าตรู่ทุกวันและ
 ทำอาหารถวายบิณฑบาตแก่พระภิกษุเป็นนิจ คุณแม่อบรมบุตรทุกคนให้
 คั่นนอนแต่เช้าตรู่เช่นเดียวกัน และให้ทำทุกสิ่งทุกอย่างด้วยตนเองเท่าที่จะ
 ทำได้จนเป็นนิสัยติดตัวสืบต่อมาจนทุกวันนี้

ท่านเป็นผู้มีร่างกายแข็งแรง แต่เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๗ ท่านป่วยหนัก
 ด้วยโรคหัวใจ ครั้นหายป่วยแล้ว ก็มีสุขภาพไม่ดีเหมือนแต่ก่อน ไม่
 สามารถไปมา ณ ที่ใดตามลำพังได้ แต่ยังคงอยู่ตักน้ำดื่มเปิดเดินไปพักอยู่
 ตามบ้านของพวกข้าพเจ้าตลอดมา เมื่อต้นเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๐๕ คุณ
 แม่ป่วยเล็กน้อยอีกครั้งหนึ่ง แต่กลับหายเป็นปกติ ครั้นวันที่ ๗ มีนาคม
 พ.ศ. ๒๕๐๕ ท่านป่วยอย่างกะทันหันด้วยโรคหัวใจอีก และถึงแก่กรรม
 ด้วยอาการสงบในวันนั้นเองเวลา ๓๐.๓๐ น. รวมอายุได้ ๗๒ ปี

ด้วยกุศลบุญราศที่ใดจึงนำมาเพ็ญในครั้งนี้ ขอให้ผดุงของแก่คุณแม่
 ผู้ล่วงลับไปแล้ว จงประดับสุขวิบุลยผลในสัมปรายภพในภายภาคหน้าด้วย
 เทอญ.

รวบ ศยามานนท์
 รอง ศยามานนท์
 รับ ศยามานนท์
 รบ ศยามานนท์
 สำเนา ศยามานนท์

อธิบายคำบางคำ

(คัดจากสารานุกรมไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน)

ก๊กมินตั๋ง พรรคการเมืองในประเทศจีน มีประวัติสืบเนื่องมาจากตงมาคม
ตงเมงหวย (Tung meng hui) ซึ่ง ดร. ซุนยัตเซ็น ๒๕ ๕๕
พำนักอยู่ในประเทศญี่ปุ่น เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๔ ตงมาคมตงเมงหวย มี
วัตถุประสงค์ที่จะร่วมมือกับตงมาคมฉบับอื่น ๆ ของจีน เพื่อก่อการ
ปฏิวัติล้มราชวงศ์แมนจู หรือไต้เซ็ง และทำการขับไล่ เป็นกำลัง
สำคัญในการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองบังคับพระเจ้าซวณทง หรือ
บู้ยกษัตริย์ราชวงศ์แมนจูของคังคังทำให้ล้มราชวงศ์เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๔
จีนก็กลายเป็นสาธารณรัฐตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา ระหว่างนั้น ดร. ซุน-
ยัตเซ็นได้ตั้งพรรคก๊กมินตั๋ง หรือ เก๊กเหม็ง และมีตงมาชิกตงมาคม
ตงเมงหวยสมัครเข้าร่วมอยู่ในพรรคใหม่นี้ด้วย ตงมาคมตงเมงหวยก็
เลิกไป ดร. ซุนยัตเซ็นได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีชั่วคราวตาม
มติของรัฐสภาแห่งประชาชาติจีน แต่โดยเหตุที่ว่าการปกครองระบอบ
สาธารณรัฐจะต้องเป็นปีกแผ่นไม่ตั้งมดลูกคดกดาน ดร. ซุนยัตเซ็น
ยอมลดตำแหน่งประธานาธิบดีให้แก่นวนซู่เซ็งซึ่งดำรงตำแหน่ง
ครั้นต่อมาปรากฏว่า คณะรัฐบาลที่กรุงปักกิ่งไม่ปกครองตามระบอบ
สาธารณรัฐอย่างแท้จริง ดร. ซุนยัตเซ็น ก็นำพรรคก๊กมินตั๋งทำการ
กบฏ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๖ และ พ.ศ. ๒๔๖๐ เพื่อตั้งรัฐบาลอิสระของตน
การกบฏครั้งหลังประสบผลสำเร็จ ดร. ซุนยัตเซ็นได้เป็นหัวหน้าคณะ

รัฐบาลก๊กมินตั๋งที่เมืองกวางตุ้ง แต่ครองอำนาจอยู่ไม่ถึงปีก็ถูกขับไล่
โดยศัตรูการเมืองของเขา ใน พ.ศ. ๒๔๖๓ เขากลับไปเมืองกวางตุ้งได้
โดยอาศัยความช่วยเหลือของกองทัพก และได้รับเลือกตั้งเป็น
ประธานาธิบดีของรัฐบาลจีนใต้ ซึ่งพรรคก๊กมินตั๋งได้ตั้งขึ้น

ดร. ซุนยัตเซ็น ประกาศหักล้างประการ หรือ ซามินจุง ซึ่ง
ได้แก่ลัทธิชาตินิยม ระบอบประชาธิปไตย และความเป็นธรรมทาง
สังคม เป็นนโยบายสร้างประเทศจีนให้รุ่งเรือง รัฐบาลก๊กมินตั๋งรับ
เอาหักล้างประการนี้มาเป็นนโยบายของตนที่จะปฏิบัติต่อไป ด้วย
เหตุนี้พรรคก๊กมินตั๋งจึงได้ชื่อว่าเป็นพรรคชาตินิยม

ในชั้นแรก รัฐบาลก๊กมินตั๋งพยายามรวมจีนให้เป็นปึกแผ่นด้วย
สันติวิธี ดร. ซุนยัตเซ็น เดินทางไปกรุงปักกิ่ง เพื่อเจรจาเกลี้ยกล่อม
รัฐบาลของจอมพลจางไซเหดิน ให้ร่วมมือในการนี้ แต่ต้องบ่วยถึง
แก่กรรมด้วยโรคมะเร็งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๘ การเจรจาก็ล้มเหลว รัฐบาล
ก๊กมินตั๋งจึงตกลงใช้กำลังทหารปราบปรามขุนศึกตามมณฑลต่าง ๆ
และมอบให้นายพลเจียงไคเช็คเป็นแม่ทัพยกกองทัพรุกจากเมืองกวางตุ้ง
ไปทางทิศเหนือ ตักกองทัพของพวกขุนศึกแตกพ่าย ด้วยศึกกรุงปักกิ่ง
ได้เมื่อวันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๑ ระหว่างนั้นพรรคก๊กมินตั๋งแบ่ง
แยกออกเป็นพวกฝ่ายซ้ายและฝ่ายขวา มีความเห็นขัดแย้งกันในการ
ปกครอง พวกฝ่ายขวาประกอบด้วยนักธุรกิจ พ่อค้า และคนชั้นกลาง
ประสงค์จะสร้างการปกครองระบอบรัฐธรรมนูญ และบำรุงเศรษฐกิจ
ของประเทศ พวกฝ่ายซ้ายซึ่งมีนางซุนยัตเซ็นเป็นบุคคลสำคัญอยู่
หนึ่งเรียกร้องให้ปรับปรุงการปกครองและสังคม เพื่อประโยชน์ของ

ชนทุกชน เช่นมีการแบ่งปันทรัพย์สินและจัดสรรที่ดิน ทั้งนี้เพราะ
 นิยมดัดจริตคอมมิวนิสต์ซึ่งที่ปรึกษาชาวรัสเซียได้นำมาเผยแพร่ขณะที่ คร.
 ชุมนัยต์เซ็นเป็นประธานาธิบดีครั้งสุดท้าย นายพลเจียงไคเช็คนิยมอุดม-
 คติของพวกเขาฝ่ายขวา และได้รับความสนับสนุนจากพวกนั้น จึงปราบ
 พวกฝ่ายซ้าย เสร็จแล้วก็ตั้งรัฐบาลที่กรุงนานกิง รัฐบาลก๊กมินต๋งที่
 กรุงนานกิงถือการปราบพวกคอมมิวนิสต์เป็นนโยบายของตนตลอดจนถึง
 พ.ศ. ๒๔๗๘ แม้ว่าญี่ปุ่นรุกรานจีน และแบ่งแยกแมนจูเรียไปตั้งเป็น
 ประเทศมานจูก็กั้น รัฐบาลก๊กมินต๋งก็ไม่เปลี่ยนแปลงนโยบาย
 ปราบพวกคอมมิวนิสต์ นายพลเจียงไคเช็คตั้งนายพลจางซูเหิง
 กำจัดพวกคอมมิวนิสต์ แต่นายพลผู้นั้นไม่ยอมปฏิบัติตามคำสั่ง เพราะ
 ผักไม่อยู่กับพวกคอมมิวนิสต์ และมีหน้าซำยังได้จับตัวเขาไปขังไว้
 ระหว่างที่ประชุม ณ เมืองซิ่น พวกคอมมิวนิสต์เรียกร้องให้เขาร่วม
 มือกันต่อสู้ญี่ปุ่นและเขาก็ยอมทำความตกลงด้วย นายพลเจียงไคเช็ค
 จึงได้รับการปลดปล่อยเป็นอิสระ

รัฐบาลก๊กมินต๋ง ร่วมมือกับพวกคอมมิวนิสต์จีนต่อสู้ญี่ปุ่นตั้งแต่
 พ.ศ. ๒๔๗๐ จนถึงสงครามโลกครั้งที่ ๒ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘ ครั้น
 ต่อมารัฐบาลก๊กมินต๋งและพวกคอมมิวนิสต์มีความคิดเห็นขัดแย้งกัน
 อย่างรุนแรงเกี่ยวกับการปกครองจนกลายเป็นศัตรูต่อกัน พวกคอม-
 มิวนิสต์เรียกร้องให้รวมจีนเป็นสหภาพ มีส่วนในการปกครองของ
 รัฐบาลกลาง และควบคุมมณฑลภาคเหนือที่ตนได้ แต่รัฐบาล
 ก๊กมินต๋งไม่ยอม สงครามกลางเมืองก็อุบัติขึ้นระหว่างรัฐบาลก๊กมินต๋ง
 กับพวกคอมมิวนิสต์ เมื่อต้น พ.ศ. ๒๔๘๓ กองทัพคอมมิวนิสต์เป็น

ฝ่ายชนะและจับได้พวกก๊กมินตั๋งออกจากผืนแผ่นดินจีนไปตั้งรัฐบาลอยู่ที่เกาะฟอร์โมซา หรือไต้หวัน เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ รัฐบาลก๊กมินตั๋งตั้งมั่นอยู่ที่เกาะหนมาจนบัดนี้ (พ.ศ. ๒๔๘๗)

กรากาเตา (Krakatoa) ภาษามลายูเรียกว่า "ราคาดา" เป็นเกาะภูเขาไฟตั้งอยู่กลางช่องแคบซุนดาระหว่างเกาะสุมาตราและเกาะชวาในประเทศอินโดเนเซีย เกาะกรากาเตาได้ระเบิดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖-๒๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๒๖ เป็นการระเบิดครั้งรุนแรงที่สุดในสมัยปัจจุบัน ระเบิดขึ้นสูงประมาณ ๘๐๐ เมตร เมื่อระเบิดด้วยยอดของภูเขาไฟหายไป ทำให้เกิดน้ำท่วมใหญ่ในภาคตะวันตกของชวา ระดับน้ำขึ้นสูงประมาณ ๑๕ เมตร มีผู้เสียชีวิต ๓๖,๐๐๐ คน ฝุ่นและเถ้าถ่านตกลงจนควันของภูเขาไฟลอยขึ้นสูงประมาณ ๒๗ กม. ทำให้ท้องฟ้ามืดคลุมเต็มยังระเบิดกึกก้องได้ยินไปถึงประเทศไทย หมู่เกาะฟิลิปปินส์ ฮอลแลนด์ และญี่ปุ่น ผลของการระเบิดครั้งนั้นในทางบรรยากาศรอบโลกก็คือ ทำให้เวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกเปลี่ยนแปลงไปอย่างประหลาดเป็นเวลาหลายเดือน ปัจจุบันนี้ กรากาเตา เป็นเพียงเกาะเล็ก ๆ ที่มีทะเลสาบอยู่ตรงกลาง

กรานต์, ยูลิสซีส ซิมป์สัน (Grant, Ulysses Simpson) พ.ศ. ๒๓๖๕-๒๔๒๘) เป็นนายทหารชั้นพลเอกแห่งกองทัพบกอเมริกันและประธานาธิบดีคนที่ ๑๘ ของสหรัฐอเมริกา เกิดที่หมู่บ้านพอยต์ เพดแซนต์ (Point Pleasant) ในมณฑลเคตอร์มอนด์ มลรัฐโอไฮโอ สหรัฐอเมริกา เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน พ.ศ. ๒๓๖๕ ดับเชื้อสายมาจากนายแพทย์กรานต์ ชาวอังกฤษ ซึ่งตั้งหลักแหล่งในอาณานิคมแมตซาชู-

เซตส์ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๓ เมื่อยังเยาว์อยู่ได้ช่วยบิดาท่านา ครั้นถึง พ.ศ. ๒๓๘๒ ได้เป็นนักเรียนนายร้อยที่โรงเรียนเวสต์ปอยท์ ได้ชื่อว่าเป็นนักขมาดี และเก่งทางวิชาคณิตศาสตร์ ครั้นสำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนแล้ว เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๓๘๘ ได้เข้าประจำการในกองทัพบกของนายพลเทเลอร์ ในเม็กซิโก แล้วทำการรบที่เมืองปาโดแอลโต และเมืองอื่น ๆ ภายหลังสงครามกับประเทศเม็กซิโก ทำการสงครามกับนางสาวจูลีเย ที่ เดนส์ เมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๓๘๙ และประจำการอยู่ในคาลิฟอร์เนีย และออเรกอน ลาออกเป็นกองหนุนเมื่อ พ.ศ. ๒๓๘๗ และย้ายไปอยู่เมืองเซนต์หลุยส์ มดรัฐมิสซูรี ประกอบอาชีพทำนาและค้าขายที่ดิน แล้วอพยพไปอยู่เมืองกาเดนา มดรัฐอิลลินอยส์ เป็นเด็มยันในโรงงานของบิดา และมีฐานะยากจน ครั้นสงครามกลางเมืองอเมริกันเกิดขึ้นระหว่างมดรัฐภาคเหนือกับภาคใต้ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๔ กลับเข้าประจำการในกองทัพบกฝ่ายเหนือ ได้ทำความดีความชอบในการรบ และเลื่อนตำแหน่งขึ้นเป็นลำดับจนได้รับแต่งตั้งเป็นแม่ทัพบกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๗

ภายหลังที่ประธานาธิบดี เฮบราแฮมดินคอดัน ถูกฆาตกรรม นายแอนดรูยอห์นสัน เข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีแทน แต่งตั้งภรรยาที่เป็นผู้รักษาการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมอยู่ ๖ เดือน ภรรยาได้เริ่มมีบทบาททางการเมือง สามีเข้ารับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีในนามของพรรครีพับลิกัน และได้รับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดีครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๓ และครองตำแหน่งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๕ เมื่อพ้นจากตำแหน่งใน พ.ศ. ๒๔๒๐ ได้ออกเดินทางเที่ยวรอบโลกพร้อมด้วยภรรยาและ

บุตร แวะเยี่ยมประเทศยุโรป อินเดีย ไทย จีน และญี่ปุ่น กรานต์
 พร้อมด้วยภรรยาและนายบอว์ เดินทางไปได้เดินทางถึงพระนคร เมื่อ
 วันที่ ๓๔ เมษายน พ.ศ. ๒๔๒๒ และพักอยู่จนถึงวันที่ ๓๘ เดือนเดียวกัน
 แล้วออกเดินทางต่อไป พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรง
 พระกรุณาโปรดเกล้าฯ มอบให้สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภา
 ณีรังษีสว่างวงศ์ กรมหลวงภาณุพันธุวงศ์วรเดช เป็นผู้แทนรัฐบาล
 จัดการต้อนรับและจัดวงศารามรรมย์ให้เป็นที่พัก นอกจากนี้โปรดเกล้าฯ
 ให้เข้าเฝ้ารับพระราชทานเลี้ยงอาหารค่ำ แล้วเสด็จไปเยี่ยมกรานต์ที่
 วงศารามรรมย์ ระหว่างที่พักอยู่ในประเทศไทย กรานต์ได้ไปชม
 พระราชวังโบราณ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และค้างคืนที่พระราชวัง
 บางปะอิน เมื่อกลับถึงสหรัฐอเมริกาใน พ.ศ. ๒๔๒๓ พวกภักดีกัน
 กลุ่มหนึ่งพยายามจะให้กรานต์สมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นประธานาธิบดี
 ครองตามแต่ก็ไม่สำเร็จ ใน พ.ศ. ๒๔๒๔ กรานต์เซहनกับเพื่อนตง
 ษนาคารกรานต์และออร์ดี แต่กิจการของชนาการดำเนินไปไม่ได้ผล
 และล้มตายลงเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๗ กรานต์จึงยากจน เริ่มเจ็บป่วย
 ระหว่างนั้นแต่งหนังสือ "บันทึกความจำส่วนตัว" ซึ่งเป็นชีวประวัติของ
 ทหารทศเรื่องหนึ่ง

กรานต์ มีลักษณะน่าสรรเสริญหลายอย่าง เป็นคนไม่ถือตัวและ
 ไม่ชอบพิธีของ มีความเมตตากรุณาและความยุติธรรม และเป็น
 ุ่ที่มีบุคลิกลักษณะดีเป็นวีรบุรุษ ถึงแก่กรรมด้วยโรคมะเร็งในลำคอ
 เมื่อวันที่ ๒๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๒๘

กรานาดา (Granada) ๓. เป็นมณฑลหนึ่งในภาคใต้ของสเปน มีเนื้อที่

๑๒,๕๓๓ กม. และประชากร ๗๘๒,๘๕๓ คน

๒. เป็นเมืองหลวงของมณฑลกรานาดา มีประชากร ๑๕๕,๓๗๘ คน เป็นแหล่งอุตสาหกรรมทำกระดาษ ฝ้าย ผ้าสักหลาด และสุราต่าง ๆ เป็นสำนักของสังฆราชประจำกรานาดามาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๐๓๖ มีมหาวิทยาลัยซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๐๗๕ นอกจากนี้เป็นที่ตั้งของวงแอดัมบรา ซึ่งสร้างขึ้นระหว่าง พ.ศ. ๑๗๘๑-๑๘๘๗ และถือกันว่าเป็นแบบสถาปัตยกรรมของพวกมัวร์ที่งดงามที่สุดแห่งหนึ่งในเสเปญ และมีโบสถ์ถ่อมยเรอเนสซังต์ เป็นที่ฝังพระศพของพระเจ้าเฟอริดินันด์ และพระนางอิซาเบตตา แห่งเสเปญ

พวกมัวร์ (ชนชาติอาหรับผสมกับชาวมอริสโคเป็นต้น) สร้างเมืองกรานาดาขึ้นในพุทธศตวรรษที่ ๑๕ ต่อมาก็เป็นราชธานีของอาณาจักรกรานาดาตั้งมีราชวงศ์นาสริต มีความเจริญรุ่งเรืองถึงขีดสุดในพุทธศตวรรษที่ ๑๘ เมื่ออาณาจักรอื่น ๆ ในคาบสมุทรไอบีเรียตกไปเป็นของเสเปญแล้ว กรานาดายังคงเหลือเป็นที่มั่นแห่งสุดท้ายของพวกมัวร์มาเป็นเวลา ๒๕๐ ปี ใน พ.ศ. ๒๐๓๕ พระเจ้าเฟอริดินันด์ และพระนางอิซาเบตตาแห่งเสเปญตีกรานาดาได้ และทำลายอำนาจของพวกมัวร์ในเสเปญเสียโดยสิ้นเชิง

๓. เป็นมณฑลหนึ่งในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศนิการากัว อเมริกากลาง มีเนื้อที่ ๑,๕๐๑ กม. และประชากรประมาณ ๕๕,๐๐๐ คน มีเมืองหลวงชื่อกรานาดา ตั้งอยู่บนฝั่งตะวันตกเฉียงเหนือของทะเลสาบนิการากัว เมืองกรานาดาเป็นเมืองเก่าแก่ที่สุดในประเทศนิการากัว ชาวเสเปญชื่อคอร์โดบา สร้างเมืองขึ้น เมื่อ พ.ศ. ๒๐๖๖

ปัจจุบันเป็นแหล่งผลิตน้ำตาล กาแฟ โกโก้ และคราม
 กรีก เป็นประเทศในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของทวีปยุโรป ตั้งอยู่ตอนใต้
 ใต้ของคาบสมุทรบอลข่าน มีอาณาเขตทางทิศเหนือจรดประเทศอัลบา-
 นีเนีย ยูโกสลาเวีย และบัลแกเรีย ทางทิศตะวันออกจรดตุรกี ทางทิศ
 ใต้จรดทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ทางทิศตะวันตกจรดทะเลไอโอเนียน มีเนื้อ
 ที่ ๑๓๒,๗๒๘ กม.^๒ และประชากร ๗,๖๐๓,๕๘๘ คน ตามการสำรวจ
 ดำเนินการ พ.ศ. ๒๕๘๕ ส่วนมากนับถือศาสนาของชาติ คือ คริสต์
 ศาสนา นิกายกรีกออร์ทอดอกซ์ ในแคว้นเธสซาลี (Thessaly) และ
 เอปิร์รัส (Epirus) มีราษฎรนับถือศาสนาอิสลามประมาณ ๑๓๐,๐๐๐
 คน เนื้อที่ประมาณ ๕ ใน ๕ ของเนื้อที่ทั้งหมดตั้งอยู่บนภาคพื้นคาบ
 สมุทรบอลข่าน และนอกจากนั้นเป็นเกาะ เช่น เกาะครีต หมู่เกาะ
 ไอโอเนียน เกาะเซฟาโลเนีย ซึ่งเป็นที่เกิดของคอดด์แคนดิน ฟอต-
 คอน เจ้าพระยาวิชาเยนทร์ เกาะคอร์ฟู หมู่เกาะโตเดคาเนส เป็นคัน
 ภูมิประเทศเป็นเทือกเขาโดยมาก และมีเมืองตั้งอยู่ในระหว่าง
 กอดงหุบเขา ยอดเขาหลายแห่งมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่น
 ยอดเขาโอลิมปัส ปาร์นัสซัส มังทะเลเจ้าแห่ง ะหว่างแหลมปีโล-
 ปอนนีซัส (Peloponnesus) กับแผ่นดินซึ่งเป็นที่ตั้งกรุงเอเธนส์ มี
 คอคคอคอรินท์ (Corinth) ซึ่งมีคอดงผ่านเชื่อมทะเลคอนเหนือและใต้
 อากาศของกรีกอบอุ่นแบบอากาศทะเลเมดิเตอร์เรเนียน บางปี
 หิมะตกในฤดูหนาว แผ่นแผ่นดินอุดมสมบูรณ์เหมาะแก่การเกษตรกรรม
 ซึ่งเป็นอาชีพสำคัญของพลเมืองมากกว่าครึ่งหนึ่ง บรรดาพืชผลที่ปลูก
 กันแพร่หลายได้แก่ ยาสูบ องุ่น ถั่วเกิด ผลโอ๊คพี รัม มะนาว มะเดื่อ

และอัลมอนต์ แร่ธาตุที่ขุดได้ ได้แก่ แร่เหล็ก แมงกานีส พดวง
ตะกั่ว และสังกะสี เป็นต้น นอกจากนี้^๕ ราชอาณาจักรกรีกยังประกอบกา
อุตสาหกรรม ทอผ้าและแพร ซัเมนต์ พรม และรองเท้า

สินค้าขายออกส่วนใหญ่ก็ได้แก่ผลิตภัณฑ์จากการเกษตรกรรม เช่น
ยาสูบ องุ่น ลูกเกด ส้ม มะนาว และน้ำมันโอลด์ฟ โดยเฉพาะยาสูบ
เป็นสินค้าขายออก ซึ่งมีราคาเกือบครึ่งหนึ่งของสินค้าขายออกทั้งหมดของ
ประเทศ นอกจากนี้^{๕๘๘} ฟองน้ำ แร่เหล็ก และแร่อื่น ๆ ที่ขุดได้

สินค้าขายเข้า^{๕๘๙} เครื่องจักร เครื่องนุ่งห่ม เคมีภัณฑ์ และยา
รักษาโรค ตามสถิติ พ.ศ. ๒๔๗๖ สินค้าขายออกมีราคาประมาณ
๒,๖๔๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และสินค้าขายเข้าประมาณ ๕,๗๗๐,๐๐๐,๐๐๐
บาท

การเดินทางเรือสินค้าของชาวกรีกก็นำรายได้ให้แก่ประเทศ นอกจากนี้^๕
ชาวกรีกยังมีนิสัยเป็นพ่อค้า อพยพไปทำมาหากินในประเทศต่าง ๆ
ในภาคตะวันออกกลาง ยุโรปตะวันตก เช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส และ
สหรัฐอเมริกา และส่งเงินไปให้แก่ครอบครัวของคน ทยอยมาเป็น
การแก้ไขอุตสาหกรรมค้าของประเทศที่ด้อยเปรียบให้ดีขึ้น

กรุงเอเธนส์ หรือ อธิไน (Athina) เป็นเมืองหลวง ประชากร
๓,๓๐๐,๐๐๐ คน ตั้งอยู่ในชัยภูมิที่งดงาม มีป้อม อโครโปลิดิส (Acro-
polis) ตั้งอยู่บนยอดเขา มีทางขึ้นจากตัวเมือง ถึงที่นำชมในป้อม
อโครโปลิดิสได้แก่ เทวาลัยปาร์เธนอน (Parthenon) ซึ่งสร้างด้วย
หินอ่อนด้วยฝีมือประณีตพิสดาร ถวายแด่เทพธิดาอธีนา (Athena)

เทวดัยเอเรซเซียม (Erechtheum) และหอโปรปีไล (Propylaea) เมืองท่าของเมืองหอดวงคงอยู่ที่เมืองพีเรียส (Piraeus) เมืองอื่นๆ ได้แก่ซาโดนิกา หรือ เซธส์ดาโดนิกั (ประชากร ๓๓๐,๐๐๐) เมืองปราทราส (ประชากร ๓๘๐,๐๐๐) เมืองโวจโต (ประชากร ๒๗,๓๐๐) เมืองควัดตา (ประชากร ๕๕,๐๐๐) แคนเคียในเกาะกรีก (ประชากร ๓๕,๐๐๐) คอรัฟู (ประชากร ๓๕,๐๐๐)

กรีกเคยรุ่งเรืองเมื่อสมัย ๒๕๐๐ ปีเศษมาแล้ว และได้สร้างอารยธรรมให้เป็นมรดกแก่ยุโรปดังปรากฏว่า ปรัชญา คณิตปะ วรรณคดี และมิวสิกอื่นๆ ที่ชาวกรีกโบราณได้สร้างสรรคไว้ก็เป็นที่ยูจกกันทั่วไป นักปราชญ์กรีกผู้ทรงคุณวุฒิมีชื่อเสียงโด่งดังได้แก่ โฮเมอร์ (Homer) เฮโรโดตัส (Herodotus) ฐูซิดิดัส (Thucydides) เดมอสเธ็นส์ (Demosthenes) โซเครตัส (Socrates) เพลโต (Plato) อริสโตเติล (Aristotle) โซโฟคลิดัส (Sophocles) ยูริปีดัส (Euripides) เป็นต้น

กรีกโบราณแบ่งออกเป็นนครรัฐ ต่างเป็นอิสระต่อกันในการปกครอง เช่น นครรัฐอัทติกะ (Attica) มีกรุงเอเธนส์เป็นราชธานี นครรัฐลาโคเนีย มีกรุงสปาร์ตาเป็นราชธานี ชาวกรีกโบราณแบ่งออกเป็น ๓ สาขา คือ สาขาไอโอเนีย อีโอเลีย และดอเรีย ชาวไอโอเนีย ได้สร้างสรรควิชาศาสตร์ วรรณคดี และคณิตปะ ให้กว้างขวาง ในเวลาเดียวกันชาวกรีกก็ชำนาญในการค้าขายขยายกิจการของตน ตั้งอาณานิคมในแหลมอิตาลี เกาะซิซิลี แคว้นเธเรซ (Thrace) และบนฝั่งทะเลดำ ในสมัยพุทธกาล กรุงเอเธนส์ ก็กลายเป็นนครใหญ่ภายใต้ไซดอน ครั้นต่อมาพระเจ้าดาร์ริอุส (Darius)

แห่งเปอร์เซีย ก็ได้กรีธาทัพตกรีกและพายัพเพทเมืองมาราธอน พระเจ้าเซอร์ซัส (Xerxes) ซึ่งครองสืบต่อจากพระเจ้าดาโรตุส ประดับความปราชัยเช่นเดียวกับในการยกทัพไปตกรีก กรุงเอเธนส์เป็นนครใหญ่แข็งแรงภายใต้เปริคลีส (Pericles) ผู้เป็นประมุข และก็ได้รวบรวมนครรัฐที่มิได้ติดต่อกัน เป็นสหพันธรัฐที่มีอำนาจยิ่งใหญ่ แต่ใน พ.ศ. ๓๓๘ ก็ได้ตั้งอำนาจแก่กรุงสปาร์ตา ภายหลังจากความปราชัยในสงครามเปโตนอนนี้ขึ้น สปาร์ตาครองอำนาจอยู่ไม่นานก็พ่ายแพ้แก่นครธีบส์ (Thebes) เมื่อ พ.ศ. ๓๗๑ แล้วกรีกรักทั้งหมดยกก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิมาซิโดเนีย ของพระเจ้าอเล็กซานเดอร์มหาราช ซึ่งมีอาณาเขตจดภูเขาฮินดูกูช และแม่น้ำสินธุทางตะวันออก และอัฟริกาเหนือทางทิศตะวันตก ครั้นพระองค์สิ้นพระชนม์ บรรดาแม่ทัพก็แบ่งปันจักรวรรดิทำให้กรีกอ่อนแอตรงตามดำดับจนเสียแก่โรมเมื่อ พ.ศ. ๓๘๗

ครั้นโรมแตกสลายลง กรีกก็เป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิไบแซนไทน์ ชาวตุรกกตกรีกได้เมื่อ พ.ศ. ๒๐๐๓ ครั้นถึง พ.ศ. ๒๓๖๔ ชาวกรีกก็ได้ทำการกบฏแข็งเมืองสู้รบตุรกกอยู่เป็นเวลา ๖ ปี แล้วประกาศตนเป็นประเทศเอกราชปกครองตามระบอบสาธารณรัฐ อนุสัญญาแห่งกรุงลอนดอน ลงวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๓๗๒ ซึ่งอังกฤษ ฝรั่งเศส และรัสเซีย เป็นผู้รับประกันตกรีกเป็นราชอาณาจักร มีพระมหากษัตริย์ปกครองภายใต้ระบอบรัฐธรรมนูญ

เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๓ อาณาเขตของกรีกก็ได้ขยายออกไป กรีกได้แคว้นมาซิโดเนีย เอบีร์ดี และเกาะบางแห่งจากตุรกกภายหลังสงคราม

บอดช่าน ในสงครามบอดช่าน ในสงครามโลกครั้งที่หนึ่ง กรีกรู้ว่า
ข้างล้มพันธมิตร และก็ได้รับดินแดนเพิ่มเติมจากตุรกีภายหลังสงคราม
นั้น แต่ต้องคืนดินแดนบางส่วนให้แก่ตุรกี ภายหลังที่กองทัพกรีกถูก
ขับไล่ออกจากเมืองส์เมอร์นา หรืออิสเมียร์ ปัจจุบัน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๖๕
จนถึง พ.ศ. ๒๔๖๗ กรีกรู้เปลี่ยนไปปกครองตามระบอบสาธารณรัฐ
เมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๘ กรีกรู้ได้กลับไปปกครองตามระบอบปรีมิตาญา-
ดิธิราชอีกครั้งหนึ่ง ในสงครามโลกครั้งที่สอง เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ.
๒๔๘๓ กองทัพอิตาลีซึ่งเป็นฝ่ายอักษะได้บุกประเทศกรีกร แต่
กองทัพเยอรมันก็ได้สมทบกับกองทัพอิตาลีตั้งกองทัพกรีกแตกยับเยิน
กรีกรู้ตกอยู่ในความคุ้มครองของกองทัพฝ่ายอักษะจนถึงเดือนตุลาคม
พ.ศ. ๒๔๘๗ จึงได้อิสรภาพของคนกรีกรู้

ปัจจุบันพระเจ้าบอดช่าน ซึ่งทรงสืบเชื้อสายจากราชวงศ์เดนิ-
มาร์กเป็นกษัตริย์ของชาวกรีก หรือเฮลเลน ทรงปกครองภายใต้ระบอบ
รัฐธรรมนูญ รัชชาติกรีกมีพันธมิตรชาว มิวส์ฟ้า ๘ ราว ตามยาว และ
รูปไม้กางเขนตั้งชาวบนพันธมิตรฟ้าที่มุมบนซ้าย เงินเหรียญเป็นเงินดริกมา
(drachma) ตามอัตราแลกเปลี่ยนปัจจุบันเงินอังกฤษ ๑ ปอนด์สเตอร์-
ลิง แลกได้ประมาณ ๘๕ ดริกมา หรือเงินเหรียญดอลลาร์อเมริกัน
แลกได้ ๓๐ ดริกมา

ประเทศกรีกรู้ไม่มีสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศไทย ถ้าผู้ใดประ-
สงค์จะไปทัศนศึกษาในประเทศนั้น ก็จะต้องขอให้สถานทูตกรีกในประ-
เทศใดที่เคียงซึ่งประเทศไทยมีทูตหรือกงสุลประจำ เช่น อังปัด ประ-
ทับตราหนังสือเดินทางก่อน.

กรีนแลนด์ มีชื่อตามภาษาเดนมาร์กว่า กรีนแลนด์ (Gronland) เป็นเกาะใหญ่ที่สุดในโลก ถ้าไม่นับออสเตรเลียซึ่งถือว่าเป็นทวีปหนึ่ง กรีนแลนด์ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของทวีปอเมริกาเหนือ และนับกันว่าเป็นส่วนหนึ่งของทวีปนี้ มีเนื้อที่ ๒,๓๗๖,๐๐๐ กม. ๒ ส่วนยาวที่สุดจากเหนือจรดใต้ถึงเหนือจรดใต้ ๒,๖๕๖ กม. และส่วนกว้างที่สุดประมาณ ๓,๒๐๐ กม. พื้นแผ่นดินส่วนใหญ่อยู่ในเขตอาร์กติก เนื้อที่ประมาณ ๓,๗๓๕,๐๐๐ กม. ๒ ปกคลุมด้วยน้ำแข็งตลอดปี และทะเลตื้นประมาณ ๓๕๒,๐๐๐ กม. ๒ เป็นพืดน้ำแข็งแข็งปกคลุม ฝั่งทะเลตะวันออกยาวเหยียดมีหน้าผาสูงชัน บางแห่งหน้าผาสูง ๓,๒๐๐ เมตรเศษ มีเกาะเล็กๆ รอบชายฝั่งหลายเกาะ และมีธารน้ำแข็งหลายแห่งทั้งทางฝั่งตะวันออกและตะวันตก ประชากรมี ๒๕,๗๖๗ คน ตามการสำรวจจำเเนาะโนครว เมื่อต้น พ.ศ. ๒๔๙๕ ส่วนมากเป็นชาวเอสทิโม นอกนั้นเป็นชาวเดนมาร์ก ซึ่งเป็นข้าราชการหรือผู้ทอพบไฟต่างหัตถ์แห่ง อาชีพของพลเมืองก็ได้แก่การล่าสัตว์ ดำน้ำหาไขดำปลา และหาปลา มีเหมืองแร่ไครโอไลต์ (Cryolite) ใหญ่ที่สุดในโลก ตั้งอยู่ที่ใกล้เมืองอิวิกตัต (Ivigut)

ตามรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๙๖ กรีนแลนด์เป็นส่วนหนึ่งของราชอาณาจักรเดนมาร์ก และเด็กผู้แทนราษฎรสองคนไปประชุมในสภาฟอลเคตติง (Folketing) หรือสภาผู้แทนราษฎรของประเทศเดนมาร์ก จัดการปกครองกรีนแลนด์ โดยแบ่งออกเป็น ๓ จังหวัด คือ กรีนแลนด์ใต้ กรีนแลนด์เหนือ และกรีนแลนด์ตะวันออก

กรีนแลนด์เป็นเกาะที่อิรักผู้สมญาว่า อิรักแดง หัวหน้าชาวเหนือ

หรือชาวนอร์ส (Norse) ได้ค้นพบเมื่อประมาณ ๓๐๐๐ ปีก่อน และ
 ได้ยึดเป็นอาณานิคม บุตรของอริกซอ ไคฟ์ อริกสัน นักเดินเรือ
 นักเดินเรือ ได้ค้นพบอเมริกาเหนือ ต่อมาอีกประมาณ ๕๐๐ ปีเศษ
 นักสำรวจ เช่น เดวิด ฮัสตัน และแบพพิน ได้ไปเยี่ยมเกาะนี้ ตั้งแต่
 ราว ๓๕๐ ปีมาแล้ว ก็มีผู้สนใจไปทำการสำรวจ เช่น เคน, ฮอด,
 นอร์เดนโจลด์ (Nordenskjold) เมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๓ นั้นเช่นได้เดิน
 ทางข้ามเกาะนี้ ครั้นต่อมา เดนมาร์ก และนอร์เวย์แย่งกันปกครอง
 กรีนแลนด์ ศาสตร์โลกคดีสันให้เดนมาร์กได้ปกครองเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๖
 ปัจจุบัน เดนมาร์กมีความตกลงกับสหรัฐอเมริกา ลงวันที่ ๒๗ เมษายน
 พ.ศ. ๒๔๘๔ เพื่อป้องกันกรีนแลนด์ร่วมกัน.

กลอสเตอร์ (Gloucester)

๓. ดยุกแห่งกลอสเตอร์ มีพระนามเดิมว่า เจ้าชายเฮนรี วิดเดียม
 เฟรดเดอริก ฮัตเบอร์ต เป็นราชโอรสองค์ที่สามของพระเจ้ายอร์จที่ห้า
 และพระราชินีแมรี แห่งประเทศอังกฤษ มีพระอิตริยยศเป็นเจ้าฟ้า
 แห่งราชวงศ์วินด์เซอร์ ประสูติเมื่อวันที่ ๓๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๔๒ ได้
 ทำการเสกสมรสเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๗๘ กับ เด็ค อเดด
 มอนตะกิว - ดักกลัด - ดักกอดด์ ธิดาของดยุกแห่งบัคคูลูร์ มีพระ
 โอรส ๒ องค์ คือ

เจ้าชายเฮนรี แอนดรูว์ เฟรดเดอริกวิดเดียม ประสูติเมื่อวันที่
 ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ และ

เจ้าชายอาเล็กซานเดอร์ วอลเตอร์ ยอร์ช ริชาร์ด ประสูติเมื่อ
 วันที่ ๒๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๗

ปัจจุบันศูนย์กลางแห่งกอดส์เคอร์ทริงดำรงพระยศเป็นจอมพลและพลอากาศเอกแห่งกองทัพบกและกองทัพอากาศอังกฤษตามลำดับ พระองค์ทรงเป็นพระทายาทลำดับที่ ๔ ของราชบัลลังก์อังกฤษ

๒. เป็นมณฑลหนึ่ง (County) ในภาคตะวันออกเฉียงใต้ของประเทศอังกฤษ มีเนื้อที่ ๓,๒๕๕ กม. ประชากรประมาณในปี พ.ศ. ๒๔๘๗ มี ๘๕๗,๐๐๐ คน เมืองสำคัญซึ่งมีวัดประจำมณฑลนี้ คือ เมืองกอดส์เคอร์ เมืองอื่นๆ ในมณฑลนี้มีบริสตอล ทูสต์เบอร์รี เซดแนมส์เทร่าค มีแม่น้ำเซเวอร์รี แม่น้ำเอวอน และแม่น้ำไวท์ไหลผ่าน มีการกสิกรรม เติงแกะ และการหัตถกรรม (เครื่องเหล็ก เครื่องปั้นดินเผา สิ่งของที่ทำด้วยขนสัตว์ ยาสูบ ช็อกโกแลต และเคมีภัณฑ์)

๓. เป็นมณฑลอยู่ในนครรัฐนิวเจอร์ซีย์ กับในนครรัฐเวอร์จิเนียของสหรัฐอเมริกา

๔. เป็นเมืองอยู่ในมณฑลเอ็ดเวิร์ดส์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของนครรัฐมาดิสซาชูเซตส์ สหรัฐอเมริกา ตั้งอยู่บนฝั่งแคว้นแอนนิงห่างจากบอสตันไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ๕๓ กม. มีประชากร ๒๔,๐๔๖ คน เป็นเมืองท่าปากทาง มีประมงใหญ่แห่งหนึ่งในอเมริกาเหนือ เป็นที่พักผ่อนตากอากาศในฤดูร้อน เป็นนิคมคิดเงิน และเป็นแหล่งหินแกรนิต ชอมปลัง (Champlain) นักสำรวจชาวฝรั่งเศสได้ไปถึงดินแดนนี้เมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๗ และตั้งเป็นบ้านเมืองขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๖

๕. เป็นมณฑลหนึ่งในนิวยอร์กประเทศคานาดา.

กลัง (Klang) เป็นเมืองใกล้ฝั่งทะเล อยู่ทางตะวันตกของรัฐตั้งอยู่ใกล้พินรัฐมาลายู มีประชากรประมาณ ๓๐,๐๐๐ คน ตั้งอยู่บนเส้น

ทางระหว่างกัวลาตันเปอร้และเปอร้ต์สวีเดนแฮม (Port Swettenham)
เดิมเมืองนี้เคยมีชื่อเรียกว่ามังกาแพตี ปัจจุบันทำสวนยางพารา

กลันตัน (Kelantan)

๑. เป็นชื่อแม่น้ำในรัฐกลันตันแหลมมลายู ยาวประมาณ ๒๕๐
กม. มีกำเนิดจากภูเขาทางฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ แล้วไหลไปทางตะวันออก
ออกเฉียงเหนือสู่ทะเลจีนใต้ แม่น้ำสายนี้ตกเดินเรือได้ และมีลำธาร
แยกออกไปหลายลำธาร

๒. เป็นรัฐหนึ่งของสหพันธรัฐมลายู มีเนื้อที่ ๓๕๘,๘๒๒ กม.^๒
มีประชากร ๕๘๘,๐๐๐ คน มีเมืองหลวงชื่อโกตาบารู อาณาเขต
ทางเหนือจรดประเทศไทย ทางตะวันออกเฉียงเหนือติดทะเลจีนใต้ ทาง
ตะวันออกจรดรัฐตรังกานู ทางใต้จรดรัฐปะหัง และทางตะวันตกจรดรัฐ
เปเร ภูมิประเทศทางเหนือเป็นที่ราบและอุดมสมบูรณ์ ทางใต้เต็มไปด้วย
เนินเขาใหญ่น้อย ด้านที่จรดรัฐปะหังมีภูเขาหิน ดินแดนส่วน
ใหญ่อยู่ในลุ่มน้ำกลันตัน ผลผลิตส่วนใหญ่มีข้าว ยางพารา มะพร้าว
หมาก มีการเลี้ยงสัตว์และทำประมง

ประวัติแรกเริ่มของเมืองนี้คลุมเครือ จากหลักฐานจารึกสุโขทัย
ปรากฏว่าอาณาจักรของพระเจ้ารามคำแหงมหาราช แผ่ไปถึงแหลม
มลายูตลอดถึงยะโฮร์ แต่ก็ไม่มีหลักฐานอันใดที่จะบ่งชี้ได้ว่าเมือง
กลันตันคงมีอยู่แล้วในระยนั้น ตตอดสมัยกรุงศรีอยุธยาประวัติศาสตร์
ก็มีได้กล่าวเจาะจงถึงเมืองกลันตันนี้เลย เมืองนี้มาปรากฏในพงศาวดาร
สมัยกรุงรัตนโกสินทร์เท่าที่ปรากฏ เดิมกลันตันเป็นแต่เพียงบ้านเล็ก
เมืองน้อย ประชากรชุมนุมกันอยู่แต่พวกพ้องของตน ต่อเมื่อคุณมาไซ

ซึ่งเป็นญาติกับเจ้าเมืองยะโฮร์และกับเจ้าเมืองปัตตานี ได้เป็นเจ้าเมือง
 ตรังกานู ดังตรังกานูเป็นบ้านเป็นเมืองชนนิน ก็โดยกทัพไปตั้งถื่นคน
 มาเป็นเมืองชนของตรังกานูแต่นั้นมา ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระ
 พุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ดมเด็จพระอนุชาธิราช กรมพระราชวังบวร
 มหาสุรสิงหนาท เสด็จยกกองทัพไปรบกับพม่าที่เข้ามาตีหัวเมืองชาย
 ทะเลบ่กษัได ครั้นเสร็จสงครามกับพม่าแล้ว พระองค์เสด็จประทับ
 อยุ่ที่เมืองนครศรีธรรมราช ทรงเห็นโอกาสที่จะได้ปราบปรามหัวเมือง
 มลายู จึงมีรับสั่งให้ชาห์ดวงถ้อหนังสือไปถึงพระยาปัตตานี และพระ
 ยาไทรบุรี ให้ส่งทูตนำเครื่องบรรณาการมาถวาย พระยาปัตตานี
 ขัดขืน จึงเสด็จยกกองทัพไปตีเมืองปัตตานีได้เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๘ พระยา
 ไทรบุรีทราบดังนั้น ก็มีความเกรงกลัวรีบส่งทูตให้นำเครื่องบรรณา
 การเข้ามาถวาย ฝ่ายพระยาตรังกานู และพระยาถิ่นคนซึ่งขึ้นต่อ
 เมืองตรังกานูนิน เกรงว่าไทยจะเฉยไปตีเมืองตรังกานูและถิ่นคนด้วย
 ทงต้องเมืองนิจได้ส่งทูตนำเครื่องบรรณาการมาถวายกรมพระราชวัง
 บวรมหาสุรสิงหนาทขอเป็นข้าขอบขัณฑสีมาของกรุงเทพพระมหา
 นคร ฯ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๒๘ นั้นเป็นต้นมา

ต่อมาในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ไทยก็ยก
 เมืองถิ่นคนให้แก่อังกฤษ รวมทั้งไทรบุรีและตรังกานูด้วยตามสนธิ
 สัญญาลงวันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๕๓ ทงนักเพื่อแตกกับการเด็ก
 อำนาจศาลกงสุตตามสัญญาที่ไทยทำกับอังกฤษมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๓๘๗
 ถิ่นคนก็ตกเป็นของสหราชอาณาจักรอังกฤษตั้งแต่นั้นมา ญิบูนยก

พตชนบุกกดดันคนเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๔ เมื่อต้นสงครามโลก
ครั้งที่สองแล้ว กดดันคนกลายเป็นส่วนหนึ่งของสหพันธรัฐมลายูซึ่งตั้ง
ขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๓ ปัจจุบันกดดันคนยังคงเป็นรัฐหนึ่งของสหพันธรัฐ
มลายู ในเครือจักรภพอังกฤษ ผู้ปกครองกดดันคนปัจจุบันนี้ (พ.ศ.
๒๔๘๘) คือ ดุจด่านโมฮัมเหม็ดที่ ๔

กลาสโกว์ (Glasgow) เป็นจังหวัดในมณฑลฉนวนกิง ตั้งอยู่ตอนกลาง
ภาคใต้ของสกอตแลนด์ประเทศอังกฤษ บนฝั่งแม่น้ำไคด์ที่ทางช่องปาก
ประชากรประมาณในปี พ.ศ. ๒๔๘๗ มี ๓,๐๘๓,๔๓๗ คน เป็นเมือง
ใหญ่ที่สุดในสกอตแลนด์ และเป็นเมืองท่าชายทะเล มีเรือกว้างขวาง
ซึ่งมีชื่อเสียงในการต่อเรือ มีการอุตสาหกรรมเครื่องเหล็กและผลิตภัณฑ์
เหล็กกล้า มีโรงงานทอผ้า โรงงานผลิตเคมีภัณฑ์ นอกจากนี้ยังตั้ง
ถ่านหินไปขาย ณ ต่างประเทศ บรรดาสถานที่สำคัญของกลาสโกว์
มีมหาวิทยาลัยกลาสโกว์ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๑๘๘๓ เป็นมหาวิทยาลัย
เก่าแห่งหนึ่งมีพิพิธภัณฑ์ศิลปะ และวิทยาลัยศิลปะการ

ประวัตติ แม้ว่าจะเวลาที่สร้างเมืองนี้จะไม่ผู้ใดทราบแน่นอน แต่ก็
มีผู้คนตั้งบ้านเรือนอยู่แถวหาดทรายริมน้ำ ก่อนที่บิชอปประจำเมืองได้รับ
สิทธิให้ตั้งเป็นจังหวัดขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาของ พ.ศ. ๑๗๑๘-
๑๗๒๑ กลาสโกว์เป็นศูนย์กลางการค้าสำเนาที่เด่นของสกอตแลนด์ แต่
ก็เสื่อมไปประยะหนึ่งหลังจากที่มีการปฏิรูปสำเนา ต่อมาก็ฟื้นฟูฐานะได้
เป็นศูนย์กลางการค้าที่เจริญเรื่อยมาเป็นเวลาประมาณ ๒๐๐ ปี และ
เริ่มมีการอุตสาหกรรมต่อเรือ และการอุตสาหกรรมเหล็กเมื่อประมาณ
๓๐๐ ปีเศษมาแล้ว

กวางเจาหวัน (Kwang chow-wan) เคยเป็นเขตเช่าของฝรั่งเศสมา
 ครึ่งหนึ่ง ตั้งอยู่ในมณฑลกวางตุ้งทางฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ของจีน
 ห่างจากฮ่องกงมาทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ประมาณ ๔๓๒ กม. มี
 เนื้อที่ ๘๔๒ กม. และประชากรประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ คน เมืองสำคัญ
 ของกวางเจาหวันชื่อฟอร์ตบายารด์ เดียวนเรียกว่าจางเกียงดี (Chang
 kiang-shih) ดินแดนนี้มีฝั่งทะเลแคบๆ ประกอบด้วยเกาะใหญ่ ๒
 เกาะและเกาะเล็กอีกหลายเกาะ ฝรั่งเศสเข้าครอบครองกวางเจาหวัน
 และน่านน้ำรอบๆ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๑ โดยทำสัญญาเช่ากับจีนเป็น
 เวลา ๙๙ ปี และรวมดินแดนนี้เข้ากับอินโดจีนของฝรั่งเศส ระหว่าง
 สงครามโลกครั้งที่สอง ญี่ปุ่นเข้ายึดครองตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๕ - ๒๔๘๘
 ฝรั่งเศสคืนให้จีนเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๘

กอธ (Goth) เป็นชนเผ่าเยอรมันตะวันออกซึ่งได้อพยพไปตั้งหลักแหล่ง
 บนฝั่งทะเลดำ เมื่อประมาณพุทธศตวรรษที่ ๘ ต่อมาก็แบ่งออกเป็น ๒
 สาขา คือพวก ออสโตรกอธ (Ostrogoth) และพวกวิสิกอธ (Visigoth)
 พวกออสโตรกอธได้ปะทะกับพวกฮัน (Hun) เมื่อราว พ.ศ. ๘๑๓
 และก็ได้พ่ายแพ้ตกอยู่ในปกครองของพวกฮัน ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๘๘๗
 พวกออสโตรกอธได้เป็นอิสระอีกครั้งหนึ่ง ตั้แหตมอิตาดีได้โดยมี
 พระเจ้าธีโอโดริกเป็นหัวหน้า (Theodoric) ระหว่าง พ.ศ. ๓๐๓๓-๓๐๓๖
 ต่อมาก็ได้หายสาบสูญภายหลังจากที่พระเจ้าจัสติเนียน (Justinian) ตั้
 แหตมอิตาดีคืนได้ระหว่าง พ.ศ. ๓๐๗๘ - ๓๐๘๘ ทั้งนี้กจะมตมกับชน
 เจ้าของถิ่นเดิม พวกวิสิกอธก็ได้เคลื่อนทัพเข้าตุรกี และแหตมอิตาดี
 โดยมีพระเจ้าอะตาริกเป็นหัวหน้า (Alaric) ระหว่าง พ.ศ. ๘๓๘-๘๕๓

ได้ปิดนกรังโรม แล้วตั้งราชอาณาจักรของตนขึ้นในภาคใต้ของฝรั่งเศส
ต่อมาเมื่อถูกพวกแฟรงก์ขับไล่ พวกวิสิททอกรก็ได้ลี้ภัยไปตั้งราชอาณา
จักรในแคว้นโอบีเรีย เมื่อ พ.ศ. ๑๒๕๕ พวกมิวร์ตั้งอาณาจักรของ
วิสิททอกรได้ พวกวิสิททอกรก็หมดอำนาจลงตั้งแต่นั้น และไม่มีบทบาท
ในประวัติศาสตร์ต่อไป

กอนดอร์ หรือ ปูโล กอนดอร์ (Poulo Condore) ประกอบด้วยเกาะ
๒ แห่งอยู่ในทะเลจีนใต้ แลตติจูด ๘° ๔๐' เหนือ และลองจิจูด ๑๐๕° ๒๓'
ตะวันออก ห่างฝั่งเวียดนามไปทางทิศใต้ ๘๐ กม. ฝรั่งเศสเข้ายึด
ครองเกาะทั้งสองเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๕ และเคยใช้เกาะกอนดอร์ใหญ่เป็นที่
ตั้งนักโทษ ปัจจุบันอยู่ในปกครองของประเทศเวียดนาม

กอร์ดอน หรือ ชาลส์ ยอร์ช กอร์ดอน (Charles George Gordon)
(พ.ศ. ๒๓๗๖-๒๔๒๘) เป็นชาวอังกฤษเกิดที่เมืองวูลธิชในประเทศ
อังกฤษ ได้เป็นนายทหารประจำการในกรมทหารช่างเมื่ออายุได้ ๑๘ ปี
ต่อมาทำการรบในสงครามไครเมีย และได้ชื่อเสียงในคราวปราบกบฏ
ไต้เผงในประเทศจีน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๖-๒๔๐๗ จึงได้สมญาว่า "กอร์-
ดอนชาวจีน" (Chinese Gordon) ครั้นถึง พ.ศ. ๒๔๑๗ ได้ไปทำงาน
ในประเทศอียิปต์ และต่อมาอีก ๓ ปีได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ว่าราชการ
ชุกาน ครั้นพ้นจากตำแหน่งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๒ ได้เดินทางไปยัง
ประเทศอินเดีย จีน ไช่กันต์ เกาะมอริเชียส เคปโคโคตัน ใน
แอฟริกาใต้ และปาเลตไต้ ะหว่างนั้นได้เลื่อนยศเป็นนายพล ใน
พ.ศ. ๒๔๒๗ รัฐบาลอังกฤษส่งไปชุกานเพื่อช่วยกองทหารอังกฤษซึ่ง
กำลังถูกพวกกบฏซิงมาหัดตีเป็นหัวหน้า ณ เมืองการูม เมืองกองทัพ

อังกฤษซึ่งมอดัสต์เป็นแม่ทัพยกไปถึงเมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๔๒๘ เพื่อจะช่วยกอร์ดอนนั้น ปรากฏว่าพวกกบฏยึดเมืองการคุมไว้ได้แล้ว และนายพลกอร์ดอนถูกพวกกบฏฆ่าตายเสียแล้วก่อนกองทัพอังกฤษไปถึงเพียง ๒ วัน

กอล (Gaul) เป็นดินแดนของชนเผ่าหนึ่งที่พูดภาษาเคลท์ (Celt) ซึ่งได้แก่ภาคเหนือของอิตาลี ฝรั่งเศส เบลเยียม ภาคตะวันตกของสวิตเซอร์แลนด์ และเนเธอร์แลนด์ปัจจุบัน ชนเผ่านี้แบ่งออกเป็นหลายพวกแต่ถือศาสนาอย่างเดียวกัน โดยมีพระดรูอิด (Druid priesthood) เป็นผู้ควบคุม ชาวกอลพวกหนึ่งได้รุกรานแหลมอิตาลีเมื่อประมาณ พ.ศ. ๓๔๓ ได้เข้าปล้นกรุงโรม และตั้งถิ่นฐานอยู่ระหว่างภูเขาแอลป์ และภูเขาเอเพนไนน์ ดินแดนแห่งนี้ได้ชื่อว่า ซิแซดไพน์กอล (Cisalpine Gaul) ชาวโรมันเข้าโจมตีได้ดินแดนนี้เมื่อ พ.ศ. ๓๓๘ และได้กอลได้คือดินแดนระหว่างทะเลเมดิเตอร์เรเนียนและภูเขาซีแวนด์เมื่อประมาณ พ.ศ. ๕๓๘ ส่วนชาวกอลที่เหลือซึ่งตั้งถิ่นฐานอยู่ในเขตตั้งแต่แม่น้ำไรน์ขึ้นไปนั้น ยุติยต์ ซีซาร์ ตีได้เมื่อ พ.ศ. ๕๗๕-๕๗๒ แคว้นกอลจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของจักรวรรดิโรมัน

กอลคอนดา (Golconda) เป็นเมืองร้างในแคว้นไฮเดอราบัดบนที่ราบสูงเด็กชาน (ทักชัน) ทางฝั่งตะวันออกของอินเดีย เคยเป็นเมืองหลวงของราชอาณาจักรในชื่อเดียวกันในปกครองของราชวงศ์กัตบ์ ชาฮี (Kutb shahi) ระหว่าง พ.ศ. ๒๐๕๕-๒๒๓๐ มีกรณีพิพาทกับกรุงศรีอยุธยาในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์ ในสมัยนั้น บริษัทอีสต์อินเดียของอังกฤษไม่พอใจในการที่เรือสินค้าไทยแย่งซื้อขายสินค้าตามเมืองท่า

ในอินเดีย ทั้งยังชักชวนพวกอังกฤษให้มารับเดินเรือของไทยอีกด้วย
 เจ้าพระยาวิชาเยนทร์เป็นผู้จัดการในเรื่องนี้ ครั้นเมื่อเรือกำปั่นไทยอันมี
 นายจอห์น โคคส์ (John Coates) เป็นผู้บังคับการได้ไปค้าขายที่เมือง
 กอดคองคา ได้เกิดวิวาทกับเจ้าเมือง นายโคคส์ได้เอาปืนยิงด้านแล้ว
 จับเอาเรือเมืองกอดคองคามาเป็นเชลย เจ้าเมืองกอดคองคาต่อว่า
 บริษัทว่ารัฐบาลอังกฤษเป็นไมตรีกันอยู่เหตุใดจึงปล่อยให้คนอังกฤษ
 มาทำร้าย บริษัทจึงบอกไปรัฐบาลอังกฤษ ซึ่งแจ้งกล่าวโทษว่า
 เจ้าพระยาวิชาเยนทร์ เป็นพวกฝรั่งเคียดแค้นเกลียดชังต่อมเอคาคนอังกฤษไป
 ทำงานเพื่อแสวงหากำไรเป็นผลประโยชน์ของตนหาใช่เป็นความคิดของไทย
 ใจไม่ นอกจากนั้นโรงค้าของบริษัทที่กรุงศรีอยุธยาถูกไฟไหม้หมด
 นายวิลเลียม สเตรง (William Strangh) ซึ่งเป็นผู้แทนบริษัทมาสอบ
 สอนเรื่องนี้ กล่าวหาว่าเจ้าพระยาวิชาเยนทร์เป็นศัตรูในการวางเพลิง
 และทำให้บริษัทขาดทุนอย่างย่อยยับ รัฐบาลอังกฤษทราบพฤติการณ์
 ดังกล่าวก็ขัดเคือง จึงอนุญาตให้เรียกคนอังกฤษที่มาทำราชการอยู่กับ
 ไทยกลับไปให้หมด บริษัทได้ตั้งแต่งเรือรบออกเทียบจับเรือกำปั่นไทย
 ที่ไปค้าขายอยู่ทางอินเดีย แล้วให้เรือรบ ๓ ลำมาที่เมืองมะริดซึ่งเป็น
 เมืองท่าศูนย์กลางการค้าขาย แล้วตั้งคำขาดมายังพระยาตะนาวศรีให้
 ส่งเข้ามายังกรุงศรีอยุธยา เป็นหนังสือกล่าวโทษเจ้าพระยาวิชาเยนทร์
 ว่าทำการแกล้งบริษัทต่าง ๆ จนสูญเสียทรัพย์สินไปถึง ๕๐,๐๐๐ ปอนด์
 นายเวลดตัน (Weldton) นายเรือรบอังกฤษเห็นว่าถ้าเกิดรบกันขึ้นกับ
 ไทยจะตีบ้อมไทยที่เมืองมะริดลำบาก จึงให้ทหารรบบ้อมที่เมืองมะริด
 และแย่งเอาเรือกำปั่นรบของไทยที่อยู่หน้าเมืองไปเสียด้วยดำหนึ่ง พระยา

คณะศรีเห็นอังกฤษก่อสงครามขึ้นก่อน ก็ยกกองทัพลงมาจากเมือง
 คณะศรี เข้าปล้นเมืองมริคที่พวกอังกฤษตั้งอยู่ในกลางคืนวันที่ ๓๔
 กรกฎาคม พ.ศ. ๒๒๓๐ ไทยกดับเอาบ้อมคืนได้ และแย่งเรือรบ
 อังกฤษไว้ได้จำนวนหนึ่ง กับคืนเวดเด์เตนกับพวกอังกฤษที่เหลืองเรือหนี
 ไปได้ ๒ ลำ พอข่าวทราบมาถึงกรุงศรีอยุธยา สมเด็จพระนารายณ์
 จึงโปรดฯ ให้มีพระราชกฤษฎีกาประกาศสงครามกับบริษัทอังกฤษ เมื่อ
 วันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๒๓๐ ไทยและบริษัทต่อสู้กันแต่ยจึงเป็น
 ศัตรูกันตลอดรัชกาลสมเด็จพระนารายณ์ จึงอาจกล่าวได้ว่าเมือง
 กอดคอนดาเป็นสาเหตุอันหนึ่งของการประกาศสงครามครั้งนี้

กัลกัตตา (Calcutta) เป็นเมืองใหญ่ที่สุดของอินเดีย ห่างจากปากแม่น้ำ
 ฮูกดี ๓๔๕ กม. มีประชากรในเขตตัวเมือง ๒,๕๔๘,๖๗๗ คน และ
 เมืองรวมเขตชายเมืองและเฮอราห์ (Howrah) มีประชากรรวม
 ๔,๕๗๘,๐๗๓ คน เป็นเมืองหลวงของรัฐเบงกอลตะวันตกแห่งสาธารณ-
 รัฐอินเดีย มีท่าเรือที่มีเรือสินค้าแวะเข้าออกมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก
 มีการอุตสาหกรรมทอกระสอบเป็นสำคัญ สินค้าขาออกได้แก่ ป่าน
 กระสอบ ข้าว ใบชา ยางพารา หนังสืฟอก หนังสืสัตว์ และเมล็ด
 ป่านดินิน เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยกัลกัตตา และเป็นศูนย์กลางการ
 ศึกษาของอินเดีย มีส่วนราชการที่ช่วยงามมาก มีเนื้อที่ ๕ กม. ใน
 ส่วนนี้มีบ้อมวัดเดียม วัดศาสนาเซน ส่วนพฤกษชาติ และที่ทำการ
 รัฐบาล

นายจอบ ชาร์น็อก (Job Charnock) ชาวอังกฤษได้สร้างโรงค้า
 ของบริษัทอินเดีย ณ เมืองนี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๒๓๓ ในปีต่อมาได้

สร้างป้อมวิดเดียมขึ้นเป็นที่มั่นของบริษัท เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระเจ้า
 วิดเดียมที่ ๓ แห่งประเทศอังกฤษ ครั้นอังกฤษได้ปกครองอินเดียและ
 แต่งตั้งนายวอร์เรน เฮสติงส์ (Warren Hastings) เป็นผู้สำเร็จราชการ
 ประจำอินเดียคนแรก เมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๖ ก็ได้ตั้งเมืองกัลกัตตาเป็นเมือง
 หอดวงของอินเดียตั้งต่อมาจนถึง พ.ศ. ๒๔๕๕ จึงได้ย้ายเมืองหอดวงไป
 ตั้ง ณ กรุงเดลี

กัลลิโปลี ๑ (Gallipoli) เป็นเมืองท่าของเตอร์กียุโรป มีประชากร
 ประมาณ ๒๕,๐๐๐ คน มีชื่อภาษาเตอร์กีกว่า เกลิโบลู (Gelibolu)
 ตั้งอยู่บนแหลมที่มีชื่อเดียวกันทางทิศตะวันตกของทะเลมาร์มารา
 ตรงปากทางเข้าช่องแคบดาร์เดเนลล์ เป็นเมืองแรกที่พวกออกโตมัน
 ทอร์กได้เมื่อ พ.ศ. ๑๘๘๘ แหลมกัลลิโปลีเป็นสนามรบระหว่าง
 พ.ศ. ๒๔๕๗-๒๔๕๘ ในสงครามโลกครั้งที่หนึ่งกองทัพอังกฤษซึ่งประ
 กอบด้วยทหารออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ (Anzac) เป็นส่วนใหญ่ ได้
 ยกพลขึ้นบกเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. ๒๔๕๘ เพื่อยึดป้อมของเตอร์กียบน
 แหลมนั้น แต่กัรบการต้านทานอย่างเห็นยวแน่นของกองทัพเตอร์กีย
 ได้มีการต่อสู้กันอย่างรุนแรงที่กรีเซีย (Krithia) และอ่าวซูพดา (Suva)
 แต่ในที่สุดกองทัพอังกฤษก็ต้องถอยลงเรือกลับ เสียทหารไปเป็น
 จำนวนมาก

กัลลิโปลี ๒ เป็นเมืองท่าเด็กแห่งหนึ่งในภาคใต้ของประเทศอิตาลี ตั้ง
 อยู่บนเกาะเล็ก มีสะพานเชื่อมติดต่อกับฝั่งตะวันออกของอ่าวคาราน-
 โต (Taranto) และมีประชากรประมาณ ๑๓,๐๐๐ คน เมืองนี้มีโบสถ์
 ภาทอติศักดิ์งาม และอ่างเก็บน้ำอันโอฬ่าพิชชุดลงบนหิน เป็นสิ่งที่น่าดู

กัลลิวเวอร์ซี, จอห์น (John Galsworthy) (พ.ศ. ๒๔๓๐-๒๔๗๖) เป็น
 นักประพันธ์ชาวอังกฤษแต่งนวนิยายและบทละคร ได้รับการศึกษา
 ณ โรงเรียนแฮร์โรว์และมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ได้รับปริญญาเอนิ
 บัณฑิของอังกฤษ แต่อยู่ที่เวลาด่วนมากแต่งหนังสือและเดินทางท่องเที่ยว
 หนังสือชื่อ "The Island Pharisees" ซึ่งได้แต่งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๔๗
 ได้สร้างชื่อเสียงให้แก่เขา ต่อมาก็ได้แต่งหนังสืออื่น ๆ อีก เกี่ยวกับ
 ชีวิตของชาวอังกฤษชั้นกลางเมื่อสมัย ๕๐ ปีมาแล้ว เช่นหนังสือ "The
 Forsyte Saga; The Silver Spoon; Swan Song" บรรยายบทละครที่
 รุกกนกนิเวศ "The Silver Box; The Skin Game; Loyalties
 และ Escape"

กางเขน หมายถึงไม้ตั้งอันที่วางพาดติดกันในรูปแบบกากบาท ในสมัย
 โรมัน ชาวโรมันประหารชีวิตนักโทษ หรือทาสด้วยการตรึงบนไม้
 กางเขน เครื่องหมายกางเขนใช้กันแพร่หลายในประเทศต่าง ๆ เช่น
 อินเดีย ชีเรีย เปอร์เซีย และอียิปต์ ตั้งแต่สมัยก่อนคริสต์กาล
 นอกจากจะใช้ไม้กางเขนเป็นเครื่องมือประหารชีวิตแล้ว กางเขนยัง
 ใช้เป็นเครื่องหมายของสิ่งของต่าง ๆ หรือเครื่องประดับ ใช้เป็น
 ตัญญาภิธานของพระอาทิตย์ หรือพระเจ้าในท้องฟ้า หรือเทพเจ้าแห่ง
 ชลรชาติหลายอย่าง เช่น บางชาติในอเมริกากลาง ใช้เป็นตัญญาภิธาน
 ของเทพเจ้าแห่งฝน เครื่องหมายกางเขนที่เก่าที่สุดค้นพบที่ตำบล เดอ
 มาส์ คาซิด (Le Mas d'azil) ในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศ
 ฝรั่งเศส เครื่องหมายกางเขนรูปที่ใช้กันแพร่หลายในสมัยก่อนนั้น คือ
 รูปอักษร T ของ กรีก และรูปสัญลักษณ์ 卐

การที่พระเยซูถูกตรึงบนไม้กางเขนจนสิ้นพระชนม์บนพนาทำให้เครื่องหมายกางเขนมีความหมายสำคัญมากจนแก่คริสต์ศาสนิกชนทั่วไป แต่เครื่องหมายกางเขนเพิ่งจะเริ่มกลายเป็นสัญลักษณ์ของคริสต์ศาสนาในรัชกาลของคอนสแตนไทน์ แห่งจักรวรรดิโรมัน (พ.ศ. ๘๑๗-๘๕๐) คือเมื่อพระนางเฮเดินนาพระชนนีของจักรพรรดิคอนสแตนไทน์ได้เป็นผู้พบไม้กางเขนของพระเยซู เมื่อ พ.ศ. ๘๖๘ ปัจจุบันรูปพระเยซูถูกตรึงบนไม้กางเขนเป็นเครื่องหมายในวัดคาทอลิก ในวัดโปรเตสแตนต์มีแต่รูปไม้กางเขนเป็นสัญลักษณ์บนแท่นบูชา

เครื่องหมายกางเขนได้ถูกดัดแปลงเป็นตรา ขง และเครื่องหมายต่างๆ ของประเทศคริสต์เคียน เช่นธงนำทัพชาวยุโรปที่ไปรบเพื่อหวังกินแดนศักดิ์สิทธิ์ (แคว้นปาเลสไตน์ หรือประเทศอิสราเอล ซึ่งเป็นที่เกิดและฝังพระศพพระเยซู) จากชนชาติอิสลาม ก็มีเครื่องหมายกางเขนเมื่อพุทธศตวรรษที่ ๑๗-๑๘ (หรือคริสต์ศตวรรษที่ ๑๓-๑๓) ดึงนงสงครามศาสนากรงนงใจไดนามว่า ครุเสด (Crusade) อันแปลความหมายมาจากกางเขน (Cross) หรือเช่น กางเขน เซนต์ ยอวิธของอังกฤษ เป็นกางเขนสีแดงบนพนาขาว และกางเขน เซนต์แอนดรูว์ ของสกอต เป็นกางเขนขาวบนพนด้าเงิน เป็นต้น

กาโงชิม่า (Kagoshima)

๑. เป็นชื่อของมณฑลในภาคใต้ของเกาะคีวชู ซึ่งเป็นเกาะใต้ของประเทศญี่ปุ่น

๒. เป็นเมืองหลวงของมณฑลกาโงชิม่า และเป็นเมืองท่า มีประชากร ๒๒๘,๔๕๒ (พ.ศ. ๒๕๑๓) เป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัยมณฑล

กาโงซิม่า และมหาวิทยาลัยกาโงซิม่า มหาวิทยาลัยกาโงซิม่าแบ่ง
ออกเป็นคณะอักษรศาสตร์ คณะครุศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์
และคณะประมง ตัวเมืองกาโงซิม่าตั้งอยู่ตอนกลางของฝั่งตะวันตก
แห่งอ่าวกาโงซิม่า ชาวเมืองประกอบอาชีพประมง และผลิตเครื่อง
ไม้ไผ่ เครื่องถ้วยชาม ผ้าฝ้ายและแพรออกจำหน่าย

เมืองกาโงซิม่าเป็นเมืองท่า มีปราสาทของขุนนางตระกูลชัตตุมมา
ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการฟื้นฟูพระราชอำนาจของจักรพรรดิ และ
ปรับปรุงบ้านเมืองให้เป็นแบบตะวันตกในรัชสมัยพระเจ้ามัตซุฮิโตะ หรือ
เมย์จิ เรือรบอังกฤษได้ระดมยิงเมืองนี้ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๖ เนื่องจาก
พวกซามูไรบริวารตระกูลชัตตุมมา ได้ฆ่า นายซี. แอด. ริชาร์ดสัน ชาว
อังกฤษตาย เพราะไม่ยอมลงจากหลังม้าขณะที่ขบวนแห่ของบิดา
หัวหน้าตระกูลชัตตุมมาผ่านใกล้เมืองโยโกฮาม่า รัฐบาลอังกฤษได้
เรียกร้องให้ตระกูลชัตตุมมาจ่ายค่าทำขวัญ ๒๕,๐๐๐ ปอนด์สเตอร์ลิง
และจับผู้ร้ายมาประหารชีวิตต่อหน้านายทหารเรืออังกฤษ ครั้นได้รับ
คำตอบปฏิเสธ เรือรบอังกฤษก็ได้เคลื่อนเข้าระดมยิงเมืองกาโงซิม่า
ยังผลให้ตระกูลชัตตุมมาปฏิบัติตามข้อเรียกร้องของอังกฤษ ต่อมา
เมืองกาโงซิม่าก็ได้รับความเสียหายอย่างมากมาย เนื่องจากเกิดไฟ
ไหม้ครั้งใหญ่เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๐ และภูเขาไฟระเบิดบนเกาะซากระชิม่า
เมื่อ พ.ศ. ๒๔๕๗ ในตอนปลายสงครามโลกครั้งที่ ๒ ระหว่างเดือน
มิถุนายนถึงสิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๘ เมืองกาโงซิม่าก็ได้รับความเสียหาย
อีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากเครื่องบินอเมริกันไปทิ้งระเบิด ตัวเมืองได้รับ
การบูรณะและมีกาสร้างอาคารบ้านเรือนตั้งแต่หลังสงครามเป็นคัมมา

กานต์, อิมมานูเอล (KANT, Immanuel) เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๒๖๗ และ
 ตายเมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๗ เป็นปรัชญาเมธีเยอรมันที่ชอ่ดียงเทียบเคียงกับ
 เพโดโต (Plato) และอาริสโตโตเคอด (Aristotle) ปรัชญาเมธีกรีก มี
 นิตยชอ่บอยู๋ถิ่นเดิมเมืองเคอนิกส์แบร์ก (Konigsberg) ประเทศปรัสเซีย
 ซึ่งชอ่บมากดาายเป็นส่วนหนึ่งของประเทศเยอรมัน ดังจะเห็นได้วาไม่เค
 เดินทางไปไกลกว่า ๓๐๐ กม. จากเมืองนั้น เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๔ ได้
 พิมพ์หนังสือ "การวิจารณ์เหตุผลบริสุทธิ์" (Critique of Pure Reason)
 ซึ่งนับวาเป็นหนังสือปรัชญาสำคัญเล่มหนึ่งในระยชอ่บร้อยปีที่แล้ว
 นาน นอกจากนั้น ได้แต่งหนังสือเกี่ยวกับจริยศาสตร์ (Ethics)
 และสุนทรียศาสตร์ (Aesthetics)

งานของกานต์เกี่ยวกับปรัชญาได้แก่การวิเคราะห์ความคิด (Process
 of thought) ดังต่าง ๆ ที่บังเกิดขึ้นแก่คน มีความสัมพันธ์กันอย่างไร
 จะรู้ได้ก็โดยอาศัยเหตุผล

กามเบตตา (Gambetta) หรือ เลออง มิเชล กามเบตตา (Léon Michel
 Gambetta) (พ.ศ. ๒๓๗๓-๒๔๒๕) มีเชื้อสายสืบมาจากชาวอิตาเลียน
 และชาวยิว ได้เป็นเนติบัณฑิตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๒ แลวกได้รับเลือก
 เป็นผู้แทนราษฎรประจำเมืองมาร์ไซด์ (Marseilles) ได้ทำตัวเป็นคน
 เค้นให้เป็นที่รู้จักเพราะสนับสนุนการปกครองแบบสาธารณรัฐ และ
 เป็นปฏิปักษ์ต่อจักรวรรดิของพระเจ้านโปเลียนที่ ๓ ภายหลังจากความ
 ปรารชยของกองทัพฝรั่งเศสต่อกองทัพปรัสเซียในการรบที่เมืองเซดิง
 (Sedan) เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๔๓๓ กามเบตตาก็ได้ร่วมมือกับ
 พวกกริบบัติกัน ประกาศตั้งสาธารณรัฐฝรั่งเศส และตนเองก็ดำรง

ตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการอย่างเข้มแข็ง เพื่อป้องกันกรุงปารีส ซึ่งขณะนั้นตกอยู่ในที่ล้อมของกองทัพปรัสเซีย ระหว่างนั้นกามเบตตาได้ขลุบอดลุนหนีจากกรุงปารีสไปยังเมืองตูร์ (Tours) แล้วรวบรวมกองทัพฝรั่งเศสตามหัวเมืองโจมตีขับไล่กองทัพซัคส์ แต่ไรผด ครั้นฝรั่งเศสยอมแพ้คือปรัสเซียหรือเยอรมันแล้ว ก็ได้รับเลือกตั้งเป็นผู้แทนราษฎรเป็นหัวหน้าพรรกระบัตกัน โจนด์พวกหัวเก่า พวกนิยมเจ้า และพวกนิยมคณะบาทหลวงคาทอลิก ได้รับโทษถูกปรับและถูกจำคุก เนื่องจากหมิ่นประมาทประธานาธิบดีแมกมาฮอง (Mac Mahon) แห่งสาธารณรัฐฝรั่งเศส เมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๒ ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร ต่อมาอีก ๒ ปี ได้เป็นนายกรัฐมนตรี กามเบตตาได้รับยกย่องว่า เป็นรัฐบุรุษฝรั่งเศสผู้หนึ่ง

กามา วาสโกดา (Vasco Da gama) (พ.ศ. ๒๐๑๒ - ๒๐๖๗) เป็นนักเดินเรือโปรตุเกส ได้ค้นพบสายการเดินทางเรืออ้อมแหลมกู๊ดโฮปอัฟริกาใต้ไปยังอินเดีย พระเจ้ามานูเอลที่ ๑ แห่งโปรตุเกสทรงแต่งตั้งให้เป็นผู้บังคับการขบวนเรือออกไปทำการสำรวจสายการเดินทางเรืออ้อมแหลมกู๊ดโฮป แล่นไปตามฝั่งตะวันออกของอัฟริกา ครั้นถึงเมืองมิลินดา (Melinda) ก็ได้แล่นเรือตัดข้ามมหาสมุทรอินเดียไปถึงเมืองกาลิกุต (Calicut) เมื่อ พ.ศ. ๒๐๔๓ บนฝั่งตะวันตก หรือมดบาร์ (Malabar) ของอินเดีย พระเจ้าสมุทรินทร์ ผู้ครองแคว้นที่เมืองกาลิกุตตั้งอยู่ ได้ทรงต้อนรับและโปรดให้ชาวเมืองค้าขายกับวาสโกดากามาและคณะ

วาสโกดากามาสร้างเส้าหินอ่อนเส้าหนึ่งประดิษฐาน ณ ที่นั้น เพื่อเป็นอนุสรณ์การเดินทางเรือถึงอินเดียเป็นครั้งแรก แล้ววาสโกดากามาถึง

ได้เด่นเรือกดับ ปรากฏว่าได้กำไรจากการค้าถึง ๖๐ เท่าของทุนเดิม
 ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๐๔๕ วาสโกดากามาก็ได้คุมขบวนเรือกดับไปยัง
 เมืองกาติกูต ระหว่างทางได้ตั้งอาณานิคมโมซัมบิก (Mozambique)
 และโซฟาตา (Sofala) ครั้นถึงเมืองกาติกูต ก็จับคนร้ายที่ฆ่าชาว
 โปรตุเกสในนิคมเมืองนั้นตายเมื่อสามปีมาแล้วได้ แล้วคุมขบวนเรือ
 กดับไปยังประเทศโปรตุเกส

เมื่อ พ.ศ. ๒๐๖๗ วาสโกดากามามิ้บทบาทในประวัติศาสตร์อัน
 หนึ่ง คือได้รับแต่งตั้งเป็นอุปราชประจำอาณานิคม โปรตุเกสใน
 อินเดีย และได้ตั้งแก่กรรมที่เมืองโคชิน กัวโปรตุเกสชื่อ คาเมิน
 (Camoen) ได้แต่งโคลงชื่อ ลูซิอาด (Lusiad) ไว้ ซึ่งเป็นโคลงสดุดี
 การเดินเรือไปถึงอินเดียเป็นครั้งแรกของวาสโกดากามา

การเคอร์ (Garter) เป็นเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดของอังกฤษประกอบด้วย
 ด้ายสายสะพายสีน้ำเงิน ดวงตรา และตั้งวาด และนอกจากนั้นก็มีเสื้อ
 ครุย หมวกขนนกขาว และสายรัดถุงเท้ากำมะหยี่สีน้ำเงินซึ่งได้
 หัวเข้าข้างซ้าย และมีคำขวัญเป็นตัวอักษรทองว่า "Honni soit qui
 mal y pense" (Evil to him who evil thinks ขอให้ความชั่วจง
 ได้แก่ผู้คิดชั่ว) พระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ ๓ ทรงตั้งเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 นี้ นัยว่าเมื่อ พ.ศ. ๓๗๗๓ ผู้ที่ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์การเคอร์
 มีสิทธิ์จะได้อักษรย่อ K.G. ต่อท้ายชื่อของตน

มีเรื่องเก่าในอังกฤษเล่ากันว่าขณะพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ ๓ แห่งประ-
 เทศอังกฤษ ทรงเดินร่ายอยู่กับเคาเคสต์แห่งซอลิสบูรี ในงานมหา-
 ด้นนีบาด สายรัดถุงเท้าของเคาเคสต์แห่งซอลิสบูรีหลุดตกลงกับพื้น

พระเจ้าเอ็ดเวิร์ดทรงก้มไปเก็บแฉะมอมแก่เคาเค่งแห่งซอติงบรี แล้วทรงเหลือบเห็นมผู้อยู่ในที่ประชุมหลายคนนั้นซุบซิบกัน ทำให้พระเจ้าเอ็ดเวิร์ดทรงซัดเคื่องและเปล่งพระสุรเสียงตรัสเป็นคำภาษาฝรั่งเศสว่า "ขอให้ความซื่อจงได้แก่ผู้ทักคิ้ว" แล้วครัดเพิ่มว่า พระองค์จะทรงทำให้สายรัดถุงเท้าสีน้ำเงินนั้นมีเกียรติอย่างสูง ซึ่งทุกคนต้องประสงค์จะได้สวมได้เป็นสายสะพาย

เรื่องนี้จะเท็จหรือจริงก็ตามที่ เครื่องราชอิสริยาภรณ์การ์เตอร์มีต้นมาซึ่งอยู่ในสังกัดเครื่องราชอิสริยาภรณ์เป็นครั้งแรกนอกจากพระเจ้าแผ่นดินเพียง ๒๕ คนเท่านั้น

การะไฟต์ เป็นชื่อคนไทยเรียก นายจอห์น ครอบเฟอร์ด์ (Crawford, John)

(พ.ศ. ๒๓๒๖ - ๒๔๓๓) ทูตอังกฤษที่มาเจริญทางพระราชไมตรีในรัชกาลที่ ๒ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ครอบเฟอร์ด์ เกิดเมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๓๒๖ ที่เกาะอีสต์โยโกดฝั่งสกอตแลนด์ บิดาของเขาเป็นนายแพทย์ ณ เกาะนี้ เมื่อครอบเฟอร์ด์ อายุ ๑๖ ปี ได้ศึกษาวิชาแพทย์ศาสตร์ ณ นครเอดิเนบอระ (Edinburgh) ต่อมาเมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๖ ก็ได้รับตำแหน่งเป็นแพทย์ทหารในอินเดีย เข้าประจำการในกองทัพบกอยู่ที่มณฑลตะวันตกเฉียงเหนือของอินเดียเป็นเวลา ๕ ปี แล้วย้ายไปอยู่ที่เกาะบีนัง เขามีความร่ำเกี่ยวกับภาษามลายู และชาวพื้นเมืองดี จนดอร์ดีมินโตเลือกไปทำงานด้วย เมื่อยกกองทัพไปที่เกาะชวา

เมื่ออังกฤษได้เข้าครอบครองเกาะชวาระหว่าง พ.ศ. ๒๓๕๔-๒๓๖๐ ครอบเฟอร์ด์ได้ย้ายไปอยู่ชวา และเข้ารับราชการมีตำแหน่งทั้งในทาง

พลเรือนและการเมืองที่เกาะนี้ ครั้นอังกฤษค้นดินแดนแห่งนี้ให้แก่
 เนเทอร์แลนด์ ครอบครองถัดจากอาณาจักรและกัณฑ์ประเทศอังกฤษ
 ระหว่างว่าราชการได้แต่งหนังสือ "ประวัติศาสตร์คาบสมุทรอินเดีย"
 (History of the Indian Archipelago) เป็นหนังสือเล่มใหญ่
 เดียวเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๓ ในปีนั้นเองเขาได้กลับมาอินเดียอีกครั้งหนึ่ง
 และได้รับแต่งตั้งจากมาร์ควิสต์เสต์คิงส์ผู้สำเร็จราชการอินเดียให้เป็นทูต
 มาประเทศไทยในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย และต่อ
 จากนั้นก็ไปเป็นทูตไปเมืองญวน ได้เป็นข้าหลวงตงกโปร์ใน พ.ศ.
 ๒๓๖๖ ต่อจากเซอร์ดัมพ์ฟอร์ด แรฟเฟิลด์ อยู่ในตำแหน่งนี้ ๓ ปี
 ก็ได้ย้ายไปเป็นข้าหลวง (Commissioner) ที่เมืองพะโค (Pegu) และ
 เมื่ออังกฤษได้ตกลงทำสัญญาสงบศึกกับพม่าแล้ว ดอร์ค แฮมเชิร์ด
 ได้ตั้งให้ครอเฟอर्टเป็นทูตไปยังกรุงอังวะในสมัยพระเจ้าพดด้วง ต่อ
 จากนั้นเขาได้กลับไปประเทศอังกฤษอีกครั้งหนึ่งและได้แต่งหนังสือ
 หลายเล่ม อาทิเช่นเรื่องคนละทูตของครอเฟอर्टไปยังกรุงสยามและ
 ญวน เรื่องคนละทูตของครอเฟอर्टไปยังกรุงอังวะ พ.ศ. ๒๓๗๒ หนังสือ
 ด้อยาภรณ์และพจนานุกรมภาษามลายู พ.ศ. ๒๓๗๕ (A Grammar
 and Dictionary of the Malay Language 1852) พจนานุกรม
 พรรณนาเกาะในมหาสมุทรอินเดียและประเทศใกล้เคียง (พ.ศ. ๒๓๗๗)
 (A Descriptive Dictionary of the Indian Islands and Adjacent
 Countries) ได้ร่วมประชุมของสังฆมาคมภุมิสาสตร์และชาติวงศ์วิทยา
 ถกเถียงปัญหาเกี่ยวกับเรื่องอินโดจีน เคยสมัครเข้าแข่งขันรับเลือกตั้ง
 เป็นผู้แทนราษฎรในฐานะที่มีความคิดรุนแรง (Radical) หลายครั้ง

คือที่เมืองกตาสโกว ใน พ.ศ. ๒๓๗๕ เพื่อดำเนิน ใน พ.ศ. ๒๓๗๗ ดเคอร์ริง
 ใน พ.ศ. ๒๓๗๘ เพรดคัน ใน พ.ศ. ๒๓๘๐ แต่ไม่เคยได้รับเด็กตั้ง
 เดย การะมัดหรือครอเพอร์ดถึงแก่กรรม เมื่อวันที่ ๓๓ พฤษภาคม
 พ.ศ. ๒๔๑๑ มีอายุ ๘๕ ปี

เกี่ยวกับประเทศไทย ครอเพอร์ดได้แต่งหนังสือเรื่องวารสาร
 ของคณะทูตจากผู้สำเร็จราชการอินเดียไปยังราชสำนักสยามและญวน
 (Journal of an Embassy from the Governor-General of India
 to the Courts of Siam and Cochin-China) เมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๑

ในการเจริญทางพระราชไมตรีกับประเทศต่าง ๆ ในแหลมอินโดจีน
 รัฐบาลอังกฤษมอบให้ผู้สำเร็จราชการอินเดียแต่งทูตไปเจรจา นาย
 จอห์น ครอเพอร์ดมีหน้าที่เจรจากับฝ่ายไทยที่จะให้ยกเด็กหรือตัดหย่อน
 วิถีเก็บภาษีและวิธีการค้าขายสินค้าบางอย่างเป็นของหลวง ซึ่งอังกฤษ
 เห็นว่าเป็นการลำบากยากแก่การค้าขายจะขอให้คนในบังคับอังกฤษ
 ไปมาค้าขายได้โดยสะดวก นอกจากนั้นอังกฤษต้องการให้ครอเพอร์ด
 มาเจรจาเรื่องเมืองไทรบุรีกับไทย ด้วยความประสงค์จะให้เจ้าพระยา
 ไทรบุรีพ้นจากอำนาจเมืองนครศรีธรรมราช เนื่องจากเจ้าพระยาไทร-
 บุรีได้ขอร้องไป ขณะที่เจ้าพระยาไทรบุรีเริ่มเป็นไมตรีกับพม่าและ
 อังกฤษ เกรงไทยจะแผ่อำนาจต่อไปทางหัวเมืองมลายูตอนใต้
 อนึ่ง ผู้ที่ติดตามครอเพอร์ดเข้ามาครั้งนั้นหม่อมขุนานัญทำแผนที่ตรวจพื้นที่
 รุกษชาติและตั้งตัวร่วมอยู่ด้วย

พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์รัชกาลที่ ๒ กล่าวถึงเรื่อง

ครอบเพื่อรดทูตอังกฤษเข้ามาขอทำสัญญา บิรมะเมียร จัตวาศก จตุศักราช
 ๑๓๘๔ พ.ศ. ๒๓๖๕ ว่าเมื่อเดือน ๕ ขึ้น ๒ ค่ำ บิรมะเมียร ยังเป็น
 ตรีศก ครอบเพื่อรดทูตอังกฤษเข้ามาถึงปากน้ำเจ้าพระยา ได้รับอนุญาต
 ให้เรือกำปั่นขนมาลงกรุงเทพ ฯ มาจอดที่หน้าบ้านพระยาสุริยวงษ์มน
 ตรี ซึ่งอยู่ฝั่งตะวันตกใต้วัดประยูรวงศ์ ฯ และพระยาสุริยวงษ์มนตรี
 จดึกซึ่งสร้างไว้หน้าบ้าน ที่วัดนั้นทำให้เป็นที่พักของครอบเพื่อรดและ
 พวกที่มา เมื่อครอบเพื่อรดไปหาพระยาสุริยวงษ์มนตรีตามธรรมเนียม
 แล้วได้ไปเฝ้าพระเจ้าตากยาเธอกรมหมื่นเฉษฐาบดีมนตรี ซึ่งทรงกำกับ
 ราชการกรมท่า ส่วนอักษรสารและเครื่องราชบรรณาการ ซึ่ง
 มารวคิด เฮ็ดคิด ให้ครอบเพื่อรดคุมมาถวายนั้น พระยาพิพัฒน์โกษา
 และเจ้าพนักงานลงไปรับอักษรสารแปลได้ความดังนี้

“มารวคิด เฮ็ดคิด ฯ ๑ ๓ ๑ ผู้สำเร็จราชการอาณาจักรอังกฤษใน
 อินเดียขอทูลมายังสมเด็จพระเจ้ากรุงสยามให้ทรงทราบ

ด้วยข้าพเจ้ามีความประสงค์จะแสดงให้ปรากฏความเคารพนับถือ
 ของชนชาติอังกฤษที่มีต่อพระองค์ จึงได้แต่งให้ทูตเข้ามาเฝ้า เพื่อจะ
 บำรุงทางพระราชไมตรี และเกอกลงการไปมาหาสู่กันในระหว่างชนชาติ
 อังกฤษและชนชาติไทย ซึ่งได้กลบบมชนอีกแคว้นให้เจริญยิ่งขึ้น

ชาวยุโรปต่างชาติได้รบพุ่งรบเคียดกันมาหลายปี บัดนี้กันได้เลิก
 การศึกตั้งความสงบเป็นไมตรีกันแล้ว แม้ในแผ่นดินอื่นคู่สถานซึ่ง
 เคยเป็นเหยื่อแก่การสงครามและเหตุจลาจลต่าง ๆ ไม่เรียบร้อยมา
 หดายเป็นอายุคนนั้น เคยวนกรมความสงบเรียบร้อยทั่วไป (ด้วยความ
 ดำเนตรของอังกฤษ)

อังกฤษเดียนวมอานาจา (ตลอดอาณาจักรอินเดีย) และเป็นที่
 นับถือแก่ประเทศอื่น ฝ่ายใต้คงแต่ตั้งหนวดปัดตลอดจนไปฝ่ายเหนือจน
 จดเทือกภูเขาเขตแดนเมืองจีน ข้างตะวันออก คงแต่เขตแดนเมือง
 อังวะตลอดไปฝ่ายตะวันตกจนถึงแดนประเทศเปอร์เซีย แต่ประชาชน
 ที่อยู่ในปกครองของอังกฤษมีกว่า ๘ โกฏิ เพราะฉะนั้นอังกฤษจึงไม่
 ความประสงค์ที่จะแสวงหาอาณาเขตเพิ่มเติมคือออกไปอีก

การภายในก็มีความเรียบร้อย ส่วนภายนอกนั้น อังกฤษก็เป็นมิตร-
 ไม่ตรีกับนานาประเทศที่เขตแดนติดต่อกันใกล้เคียงกัน เป็นต้นว่าพระเจ้า
 แผ่นดินเปอร์เซียฝ่ายตะวันออก พระเจ้าแผ่นดินเปอร์เซียฝ่ายตะวันตก
 บรรดาเจ้านายที่ปกครองแคว้นแคว้นอาหรับแม้นัดค้านประเทศเคอร์ก
 และพระเจ้ากรุงจีนก็เป็นมิตรกับอังกฤษ พวกพ่อค้าอังกฤษกับชาว
 เมืองของพระเจ้าแผ่นดินและเจ้าประเทศนั้น ๆ ได้ค้าขายถึงกันอยู่เป็น
 อันมาก จนทั้ง ๒ ฝ่ายได้รับผลประโยชน์เพราะเหตุที่อาจจะไปมาค้า
 ขายถึงกันได้โดยปราศจากความขัดข้องของทางปวง จึงมีพวกพ่อค้าชาว
 ต่างประเทศเหต่านพากันมาค้าขายในแผ่นดินของอังกฤษเนื่องนี้ ส่วน
 พวกพ่อค้าอังกฤษก็ไปค้าขายถึงเมืองต่างประเทศนั้น ๆ เป็นอันมาก
 การค้าขายย่อมทำให้เจริญโภคทรัพย์แก่ไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินเป็นของตน
 แลยังเป็นปัจจัยให้คนต่างบ้านต่างเมืองรู้จักคุ้นเคยกันดั่งชน ที่สดจึงเป็น
 เหตุให้ผู้เป็นเจ้าเป็นใหญ่ของชนต่างชาติต่างภาษาซึ่งไปมาค้าขายถึง
 กันนั้น มิใช่เป็นมิตรอันสนิทกันยงชน

พระมหากษัตริย์ผู้เป็นใหญ่ในประเทศอังกฤษ เสด็จจัดถือน ราช-
 ธานีอันอยู่ห่างไกลกับพระราชอาณาจักรในอินเดียประมาณถึงถึงพิภพ

เพราะระยะทางห่างไกลกันนัก จะทรงปกครองราชอาณาจักรในอินเดียด้วยพระองค์เองไม่ได้สะดวก จึงพระราชทานพระราชอำนาจให้ข้าพเจ้าเป็นผู้สำเร็จราชการต่างพระองค์ ปกครองแผ่นดินอินเดียนี้ ข้าพเจ้าตั้งใจประสงค์จะให้ไพร่บ้านพดเมืองซึ่งพระเจ้าแผ่นดินอังกฤษมีรับตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นผู้ปกครองต่างพระองค์มีความสุขและความเจริญ จึงทูลขอต่อพระองค์ผู้เป็นกษัตริราชราชอันประเสริฐ ขอให้ทรงเห็นแก่ทางพระราชไมตรีโปรดให้ประชาชนในประเทศอินเดียได้ไปมาค้าขายถึงพระราชอาณาจักรของพระองค์โดยสะดวก ข้างฝ่ายข้าพเจ้าก็ขอเชิญให้บรรดาไพร่ฟ้าข้าแผ่นดินของพระองค์มาค้าขายตามหัวเมืองท่า ค้าขายในประเทศเขตแดนของอังกฤษอย่างเดียวกัน ถ้าหากว่าคนที่อยู่ในบังคับอังกฤษจะเป็นชาวยุโรปก็ตาม จะเป็นชาวอินเดียก็ตาม ไปค้าขายถึงพระราชอาณาจักรของพระองค์ ขอพระองค์จงได้ทรงพระกรุณาคุ้มครองป้องกันให้มีความผาสุกด้วย

ข้าพเจ้าไม่มีความประสงค์ที่จะทูลขอที่แผ่นดินในพระราชอาณาจักรของพระองค์ เพื่อทำที่จอดเรือ ที่ตั้งบ้านเรือน หรือที่บ่อถม ที่ไถดินค้าแต่อย่างหนึ่งอย่างใด แม้กฎหมายอย่างธรรมเนียมอันใดที่ใช้อยู่ในพระราชอาณาจักรของพระองค์ ข้าพเจ้าก็ไม่ทูลขอให้ยกเว้นเป็นพิเศษสำหรับพวกพ่อค้าอังกฤษ ถ้าหากว่าอย่างธรรมเนียมอันใดในพระราชอาณาจักรของพระองค์ อันเนื่องด้วยการค้าขาย เป็นความลำบากแก่พวกพ่อค้าอังกฤษ อันอาจจะเป็นได้ว่าเป็นเครื่องขัดขวางแก่ความเจริญของการค้าขายกับพระราชอาณาจักรของพระองค์ ข้าพเจ้าก็หวังใจในพระปรีชาญาณ และพระราชหฤทัยอันเป็นไมตรีที่จะทรง

พระราชดำริแก้ไขยกเว้น (ตามซึ่งพระองค์ทรงพระราชดำริเห็นสมควร)

นายครอเฟอรัทข้าพเจ้าได้เลือกให้เป็นทูตต่างตัวข้าพเจ้าไปเฝ้า
 ครองน เป็นผู้เข้าใจความประสงค์ของข้าพเจ้าอยู่ทุกอย่าง ถ้าได้ปรึกษา
 หารือกับมุขมนตรีของพระองค์คงจะดำริว่าท่จะคิดอ่านจัดการให้เป็น
 ประโยชน์ที่จะเกิดโภคทรัพย์และความเจริญทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายอังกฤษ
 นายครอเฟอรัทได้เคยเป็นผู้ต่างตัวข้าพเจ้าอยู่ในตำแหน่งสุดท้ายเมืองชวา
 หลายปี ข้าพเจ้าได้เลือกนายครอเฟอรัทให้เป็นทูตไปเฝ้าพระองค์ใน
 คราวนี้ ก็เพราะเห็นว่านายครอเฟอรัทเป็นผู้สันทัดอย่างธรรมเนียมใน
 ประเทศทางตะวันออก เพราะได้คุ้นเคยมาช้านาน นายครอเฟอรัทเป็นผู้
 ที่ได้รับความไว้วางใจของข้าพเจ้า ถ้าหากว่านายครอเฟอรัทยอม
 ตกกลงในการอย่างใด ประการใดกับรัฐบาลของพระองค์ ความตกลง
 อันนั้นจะได้รับอนุมัติของข้าพเจ้าทุกประการ

ข้าพเจ้าได้มอบสิ่งของหลายอย่างให้นายครอเฟอรัทมาถวายแด่
 พระองค์ในนามของข้าพเจ้าด้วย”

เครื่องราชบรรณาการที่ มาร์ควิสต์ เฮลคิงส์ ส่งมาถวายในคราวนี้
 คือ ปืนคาบศิลาปลายหอก ๓๐๐ กระบอก ปืนคาบศิลาแผดกระบอก ๓
 ฝักสั้นยาว ๔ ฝัก พรหมเทศ ๒ ฝัก เครื่องแต่งตัวหญิงอย่างฝรั่ง ๒
 ตำรับ เครื่องโต๊ะแก้วเจียรไนตำรับ ๓ ฉากอย่างดี ๕ แผ่น พรหม
 อย่างดี ๒ ฝัก หนังสือเรื่องราวพงศาวดารอังกฤษเล่ม ๓ รถมีเครื่อง
 พร้อมรถ ๓ ม้าเทศสำหรับเทียมรถม้า ๓ ฉากเขียนด้วยหนัง ๔ บาน
 ฉากกระจก ๓ บาน รวม ๗ บาน

ณ วันจันทร์ แรมสองค่ำ เดือนห้า ปีมะเมีย จัตวาศก จุติศักราช

๑๓๘๔ พ.ศ. ๒๓๖๕ เสด็จออกพระที่นั่งบุษบกมาตา ที่ท้องพระโรง
 เป็นการเต็มยศทรงฉลองพระองค์ครบ โปรดให้นายจอห์นครอเฟอรัลด์
 และคณะเข้าเฝ้า พระยาศรีวิชัยโกษาที่พระคตังเป็นแม่แทนไทยเจรจา
 กับ นายจอห์น ครอเฟอรัลด์หลายครั้ง แต่ก็ไม่ตกลงกันได้ เพราะว่า
 ทั้งต้องฝ่ายพูดไม่เข้าใจภาษากัน ในเวลานั้นไม่มีคนไทยที่พูดภาษา
 อังกฤษได้ ชาวอังกฤษที่พูดไทยได้ก็ไม่มี ทั้งหนังสือและคำพูดต้อง
 ใช้แปลเป็นภาษาโปรตุเกสบ้าง ภาษามลายูบ้าง แล้วจึงแปลเป็นภาษา
 ไทยและอังกฤษอีกชั้นหนึ่ง ตามที่เบเนดิกต์แปลเป็นคนชนค้ำทางต้องฝ่าย
 ฝ่ายครอเฟอรัลด์ได้ด่าไทยมาแต่เกาะบีนัง ก็เห็นจะจำคนไทยที่เป็น
 บ่าวไพร่ใครที่หลบหนีไปอยู่ที่นั่น พอภาษามลายูมาเป็นด่าม เป็นผู้
 ชี้คนไทยในกรุงเทพฯ ๗ รังเกียจไม่ให้เข้าในที่เฝ้าหรือแม่แต่เป็นด่าม
 เมื่อทูตไปหาเสนาบดีผู้ใหญ่ ครอเฟอรัลด์ก็โกรธหาว่ากักกันห้ามปราม
 ด่ามซึ่งตัวไว้ใจ สำหรับด่ามของไทย ด่ามที่ด่าสำหรับแปลภาษาโปรตุเกส
 ก็ใช้พวกกะฎั้น ที่แปลภาษามลายูใช้แขกคนหนึ่งชื่อ นุกุดาดี มี
 บรรดาศักดิ์เป็นหลวงโกษาอิศหากอยู่ในเวลานั้น ด่ามข้างฝ่ายไทย
 ทั้งด่ามฝรั่งและด่ามแขก ต่างคนต่างไปนิททานกันให้ครอเฟอรัลด์ฟัง ใช้
 แต่เท่านั้น ต่างคนต่างชิงกันเอาหน้าในทางที่จะเรียกร่องเอาของกำนัล
 จากครอเฟอรัลด์ ทำให้ครอเฟอรัลด์เกิดคูหิ้นขึ้นมาถึงผู้ใหญ่ฝ่ายไทย
 ว่าแม่แต่คนโถก มาร์ควิสต์ เฮสติงส์ เด็กลงให้ครอเฟอรัลด์เป็นทูตเข้ามา
 เพราะเห็นว่าเป็นผู้สนิทชอบธรรมนิยมทางประเทศเหล่านั้น ที่จริง
 ตั้งใจดี ตั้งจะพึงแฉเห็นได้ในหนังสือคำสั่งที่ให้แก่ครอเฟอรัลด์ แต่ความ
 ขำนาญของครอเฟอรัลด์นั้น ไม่เป็นไปแต่ในทางข้างดี เพราะคุ้นเคย

แต่กับพวกชาวอมตายุอันเคยอยู่ในอำนาจฝรั่งมาแต่ก่อน เข้าใจว่าไทย ก็เป็นชาวตะวันออกเหมือนกันกับพวกชาวชวามตายุ ไม่มีผิดอะไรกับคน พวกนั้น ผิดกันแต่ที่ไม่อยู่ในอำนาจ เมื่อเห็นไทยไม่ยำเกรงครอเฟอर्ट เหมือนพวกชวามตายุ ก็ยังทำให้ไม่ชอบหนักขึ้น ข้อที่ครอเฟอर्टไม่ ชอบไทย เห็นจะเริ่มตั้งแต่มาถึงเกาะบีนัง เพราะประจวบเวลากองทัพ ไทยตงไปตีได้เมืองไทรบุรี และชาวเกาะบีนังกำลังคิดกันว่าไทยจะต้อง ไปถึงเกาะบีนังด้วย ครอเฟอर्टได้รับคำสั่งรัฐบาลอินเดียให้มาพูด กับไทยเรื่องเมืองไทรบุรีก่อนไทยตีเมืองไทรบุรี และให้มาปรึกษากับอังกฤษที่เป็นเจ้าเมืองเกาะบีนังในข้อที่จะมาเจรจากับไทย เมื่อ ครอเฟอर्टมาถึงเกาะบีนัง อังกฤษที่เมืองนั้นกำลังโกรธแค้นไทย อยาก ให้อังกฤษยกกองทัพมาช่วยไทยออกไปเสียให้พ้นเมืองไทรบุรี แต่ หากรัฐบาลอินเดียไม่ได้ตั้งใจจะทำการเป็นศัตรู เจ้าเมืองเกาะบีนังจึง ต้องแนะนำครอเฟอर्टให้มาพูดกับไทยแต่โดยดี ตามคำสั่งเดิมของ รัฐบาลอินเดีย แต่คำแนะนำนั้นที่ปรากฏในหนังสือของครอเฟอर्टก็ มีอย่างเดี๋ยวนั้นแต่ให้คิดอ่านให้ไทยออกไปเสียจากเมืองไทรบุรี และให้ คืนเมืองให้เจ้าพระยาไทรบุรี (ประเสริฐ) อย่างเดิม ซึ่งจะตกลงกันไม่ ได้โดยเอง อนึ่ง วัชการค้าขายกับต่างประเทศในเวลานั้น ชาวต่างประเทศที่ไปมาค้าขายโดยมากก็เป็นชาวจีน ซึ่งแสวงหาแต่กำไรใน การค้าขายเป็นใหญ่ยอมมอบหมอบคตตามถวายเป็นบุญผู้มีอำนาจ เป็นใหญ่ในบ้านเมือง ยอมที่จะทำการอย่างใด ๆ ให้พอใจเจ้าของ เมือง ขอแต่ให้หากำไรได้โดยสะดวกจึงเข้ากับไทยได้ดี แต่ฝ่ายข้าง ฝรั่งไม่เช่นนั้น ประโยชน์ในการค้าขายก็อยากจะได้ และยังถือยศศักดิ์

วางกิริยาอาการกระเดียดจะชูเจ้าของเมือง ซึ่งเป็นของยากที่จะทำให้
 เกิดความพอใจแก่ไทย ประเพณีของไทยในครั้งนั้นซึ่งถือมาตามคติ
 โบราณ ยังมีกษัตริย์อย่างซึ่งชวนจะให้ฝรั่งดูหมิ่น ยกตัวอย่าง
 อย่างเดียวเพียงเรื่องไม่ได้เด็ด แม้พระยาพระคลังรับแขกเมืองก็ไม่ได้
 เด็ด เมื่อฝรั่งเห็นแต่ตัวเปล่าไปตามกันตั้งแต่ผู้ใหญ่ลงมาจนผู้น้อย
 ก็เห็นจะคงตมดูหมิ่นว่าเป็นชาวเมืองป่า ไซ้แต่เท่านั้นการที่เจ้าพนักงาน
 กรมท่าของไทยเอง ทั้งกรมท่ากลาง กรมท่าขวา กรมท่าซ้าย ทำการ
 ค้าขายกับต่างประเทศ แสดงอาการแสวงหาประโยชน์ตนเองปะปนไป
 กับหน้าที่ที่ทำในตำแหน่งราชการ นี้ก็เป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยดูหมิ่น
 อ้ออย่างหนึ่ง

ครอเพอร์ได้เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เมื่อวันจันทร์ แรม ๑๒ ค่ำ
 เดือน ๘ ปีมะเมีย จัตวาศก จตุศักราช ๑๓๘๔ พ.ศ. ๒๓๖๕ รวม
 เวลาอยู่ในกรุงเทพฯ เกือบ ๔ เดือนเต็ม

แม้ว่าการเจรจาไม่ตกลงกันได้ แต่ก็ให้ประโยชน์แก่ทั้งสองฝ่าย
 คงแน่นอนมากมีเรืออังกฤษไปมาค้าขายมากจนกว่าแต่ก่อน ฝ่ายไทยก็
 ให้ความสะดวกแก่ชาวอังกฤษที่ไปมาค้าขาย เป็นแต่ไม่ยอมลดหย่อน
 ภาษีอากรให้อังกฤษคงเก็บเท่ากบที่เก็บจากชาติอื่น ตามระเบียบการ
 ค้าขายที่มั่นคงแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี

กาลมุก (Kalmuck) เป็นชนเผ่ามองโกลเดี่ยสาชาตะวันตก มีถิ่นเดิมอยู่ใน
 ภาคกลางของทวีปเอเชีย มีนิสัยชอบพเนจรย้ายที่อยู่ ปัจจุบันพบอยู่
 ในประเทศจีน ไซบีเรียตะวันตกและในทิวราบอัสตราคาน (Astrakhan)
 ทางทิศตะวันตกของปากแม่น้ำวอลกาในรัสเซีย ชาวกาลมุกจำนวนมาก

นับถือพุทธศาสนานิกายทิพยยาน นอกจากนั้น เป็นพวกอิสลามหรือ คริสต์เตียน

กัมพูชาเมืองจัน กัมพูชาที่ยาวที่สุดในโลก ชาวมองโกลเตียนเรียกว่า กัมพูชา ชาวจีนรู้จักดีในชื่อว่า กัมพูชา กัมพูชา กัมพูชา เจ้า ชีฮวงเต้ (Shih Hwang ti) กษัตริย์แห่งราชวงศ์จิน ซึ่งในพงศาวดาร จีนที่แปลเป็นไทยเรียกว่าพระเจ้าจันชีฮวงเต้ พระองค์ทรงครองประเทศจีนระหว่าง พ.ศ. ๒๙๘ - ๓๓๓ โปรดให้สร้างชนเพื่อตั้งกณพวก คนป่า เช่น พวกคาคมิ ให้รบกณภาคเหนือของจีน ต่อมากัมพูชา ใหญ่เรียกว่ากัมพูชาเมืองจัน กณจันกับแมนจูเรีย จีนได้ตั้งมอ ต์ร้างเมื่อ พ.ศ. ๓๒๙ ตั้งแคว้นทะเลเหลืองไปทางทิศตะวันตก ในชน แรกยาวเพียง ๓๒๐ กม. พระเจ้ากรุงจันที่ครองประเทศจีนสืบต่อมา โปรดให้สร้างกัมพูชาเมืองจันเพิ่มเติมจนเป็นลำดับจนในที่สุดยาว ๒๔๐๐ กม. มีหอคอยและบ้อมตั้งอยู่บนกัมพูชาเป็นระยะ ๆ กัมพูชาเมืองจัน ด้ร้างด้วยดินและหินผ่านที่ราบและภูเขา สูงระหว่าง ๖ - ๘ ม. เศษ และกว้างประมาณ ๗ - ๘ ม. ปัจจุบันนี้กัมพูชาเมืองจันเป็นอนุสรณ์ แสดงความเจริญของจีนในยุคโบราณ

กูร์ข่า (Gurkha) เป็นชาวพื้นเมืองของประเทศเนปาล ซึ่งเป็นราชอาณาจักรอิสระระหว่างประเทศอินเดียกับภูเขาคาซิมที่มีชื่อว่ากูร์ข่า ว่ากันว่าเป็นคำเพี้ยนมาจากคำ "โคร์กข" ซึ่งเป็นชื่อเมืองหนึ่งในประเทศเนปาล ชาวกูร์ข่ามีเด็กลดสมชาวมองโกลกับชาวฮินดู เคยล้มคร เป็นทหารประจำการในกองทัพอังกฤษกันเป็นจำนวนมากเมื่อครั้งอังกฤษ

ปกครองอินเดีย ครั้นอินเดียได้เอกราชเมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐ ประกอบกับ
รัฐบาลเนปาลควบคุมชาวกรูข่าที่ประสงค์จะสมัครเป็นทหารในกองทัพ
อังกฤษ ความนิยมที่จะเป็นทหารอังกฤษก็ลดน้อยลง ทหารกรูข่ามี
ข้อเดียงว่ารบเก่งกล้าแต่อยู่ในการใช้มีดโค้ง (Kukri) ในการรบคลุม
บอน เคยเข้ามาประเทศไทยเมื่อครั้งกองทัพอังกฤษปลดอาชญากร
ญี่ปุ่นภายหลังสงครามโลกครั้งที่สอง พ.ศ. ๒๔๘๘

กุสตาฟ (Gustav) เป็นพระนามของกษัตริย์กูดาล์ฟว็เดิน บรรดาพระ
เจ้าแผ่นดินที่ทรงพระนามกูดาล์ฟมีอยู่สองพระองค์ที่ทรงบำเพ็ญพระ
กรณียกิจที่เด่นให้แก่ประเทศของพระองค์ คือ

๑. พระเจ้ากูดาล์ฟที่หนึ่ง หรือ กัสตาวส์ที่หนึ่ง ทรงตั้งพระองค์
เป็นหัวหน้าราษฎรกระทำกรรมาธิการเมืองต่อประเทศเดนมาร์ก และประ
ภาคอิสรภาพของสวีเดนเมื่อ พ.ศ. ๒๐๖๒ ทรงเป็นปฐมกษัตริย์แห่ง
ราชวงศ์วาซา และครองสวีเดน พ.ศ. ๒๐๖๒ - ๒๑๐๓

๒. พระเจ้ากูดาล์ฟอะดอลฟ์ หรือกัสตาวด์อะดอลฟ์ ครองสวีเดน
พ.ศ. ๒๑๕๕ - ๒๑๗๕ ทรงพระปรีชาสามารถในการศึกสงครามและ
แสดงบทบาทสำคัญในการศึกสงครามและแสดงบทบาทสำคัญในการ
สงครามสามสิบปี พ.ศ. ๒๑๖๑ - ๒๑๘๑ ช่วยเหลือพวกโปรเตสแตนต์รบ
พวกคาทอลิกในเยอรมัน พระองค์ถูกอาวุธสิ้นพระชนม์ในสนามรบที่
เมืองตคเซน เมื่อ พ.ศ. ๒๑๗๕

กูเตนเบอร์ก, (Johannes Gutenberg) (พ.ศ. ๑๘๕๓ - ๒๐๑๓) เป็น
ชาวเยอรมัน เกิดที่เมืองไมนซ์ เมื่อ พ.ศ. ๑๘๕๓ ในชั้นแรกประกอบ
อาชีพเป็นช่างขัดเพชรพลอยและกระจุกที่เมืองสตราสเบิร์กหรือ

ด้ยราคาแพง เพราะต้องใช้หลอดพิมพ์หนึ่งต่อเป็นหน้าๆ เมื่อราว พ.ศ. ๑๙๙๓ ก็เคยเบอร์กประดิษฐ์เครื่องพิมพ์ที่ใช้หลอดพิมพ์เรียงเป็นตัวๆ แต่ละหลอดพิมพ์ของคนชนบทเมืองโมนซ์ ทงนยงผลให้การพิมพ์หนึ่งต่อรวดเร็วกว่าแต่ก่อน และราคาก็ถูกลงเป็นอันมาก โยฮันน์ กูเทนเบอร์ก ถึงแก่กรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๐๓๑

กูโนต์, ชาร์ลส์ ฟรังซัวส์ (Charles Francois Gounod) (พ.ศ. ๒๓๖๑-๒๔๓๖) เป็นชาวฝรั่งเศส เกิดที่กรุงปารีสเมื่อ พ.ศ. ๒๓๖๑ มีชื่อเต็มเป็นนักแต่งบทละคร มหาอุปรากรหรือโอเปอรา และบทเพลง โดยเฉพาะบทเพลงทางคริสต์ศาสนา ประดับกับความจำเริญอย่างงดงาม ในการแต่งบทละครมหาอุปรากร เรื่องเฟาดุ้คเมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๒ และเรื่องโรมิโอและจูเลียตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๐ ปรากฏว่าเป็นที่นิยมกันอย่างแพร่หลาย ต่อมาแต่งบทละครมหาอุปรากรและบทเพลงทางคริสต์ศาสนาอีกหลายเรื่อง เช่น บทเพลงวีเดมซัน ชาร์ลส์ ฟรังซัวส์ กูโนต์ ถึงแก่กรรมเมื่อ พ.ศ. ๒๔๓๖

เกรโก, เอล (Greco, El) (พ.ศ. ๒๐๙๕ - ๒๑๕๓) เป็นตมณญาของจิตรกรชาวสเปนซึ่งมีชื่อจริงว่า โดมินิโก ซีโอโตโคปูลี (Domenico Theotocopuli) เกิด ณ เมืองแคนเดย์ เกาะครีต เมื่อ พ.ศ. ๒๐๙๕ และถึงแก่กรรม ณ เมืองทอดด์โต ประเทศสเปน เมื่อ พ.ศ. ๒๑๕๓ ได้ศึกษาวิชาวาดเขียนกับ ดีเคียน จิตรกรอิตาลี ณ นครเวนิซ และได้รับอิทธิพลในงานวาดเขียนจากตินทอเรตโตจิตรกรอิตาลีเขียนเรื่องนามอึกษหนึ่ง เกรโกมีชื่อเต็มในการวาดเขียนภาพนามนเกี่ยวกับชีวิตของ

พระเยซูและเรื่องคำสอนาคีร์ดิง เช่นภาพแผ่นนามนชื่อ “พระเยซูบนเขา
โอลิว์” (Christ on the Mount of Olives) “พระเยซูกับคนแลกเงิน”
(Christ and the Money Changers) “นักบุญปีเตอร์” (St. Peter)
เป็นต้น

เกรย์ (Grey) เป็นชื่อของชาวอังกฤษที่แต่งคบหาท้าวคำคัญในประวัติ-
ศาสตร์ประเทศของตน ๒ คน คือ

๑. ชาร์ลด์ เกรย์ (Charles Grey) (พ.ศ. ๒๓๐๗ - ๒๓๘๘) เป็น
นักการเมืองชั้นหัวหน้าของพรรควิก (Whig) ซึ่งต่อมาเรียกกันว่า
พรรคลิเบอราล (เสรีนิยม) ประณามการรวมเกาะไอร์แลนด์เข้ากับ
ประเทศอังกฤษเป็นสหราชอาณาจักร เป็นหัวหน้าสมาชิกรัฐสภาสามัญ
เมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๘ เป็นหัวแรงในการตราพระราชบัญญัติเลิกการค้าทาส
ซึ่งนายวิลเลียมวิลเบอร์ฟอร์ซสมาชิกรัฐสภาสามัญเป็นผู้เสนอ ได้รับ
บรรดาศักดิ์เป็นเอิร์ดเกรย์โดยการตั้งตำแหน่ง เมื่อ พ.ศ. ๒๓๕๐ แต่
คนทั่วไปนิยมเรียกกันว่า ดอร์คเกรย์ ครั้นได้เป็นนายกรัฐมนตรี
หัวหน้าคณะรัฐบาลวิกเมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๓ ก็เสนอพระราชบัญญัติปรับ
ปรุงรัฐสภาให้รัฐสภาพิจารณาเพื่ออนุมัติ แต่แพ้การออกเสียงลง
คะแนนในรัฐสภาต้องครั้งยังผลให้คณะรัฐบาลของดอร์คเกรย์ต้องลา
ออกจากตำแหน่ง ครั้น พ.ศ. ๒๓๗๕ ดอร์คเกรย์ได้กลับมาเป็นนายก
รัฐมนตรีอีก ได้เสนอพระราชบัญญัติปรับปรุงรัฐสภาอีกครั้งหนึ่ง และ
ในครั้งนั้นพระราชบัญญัติผ่านรัฐสภาไปได้ พระเจ้าวิลเลียมที่ ๔ ทรง
ลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้พระราชบัญญัติปรับปรุงรัฐสภาเป็น
กฎหมายในปีนั้นเอง

ก่อนพระราชบัญญัติปรับปรุงรัฐสภา พ.ศ. ๒๓๗๕ ชายชาวอังกฤษ
ที่เลือกตั้งสมาชิกสภาสามัญ คือ ผู้แทนราษฎรต้องมรดินหรือทรัพย์สิน
สมบัติ พระราชบัญญัติปรับปรุงรัฐสภาขยายสิทธิการเมืองให้กว้าง
ขวาง ชายชาวอังกฤษที่เข้าที่นาคตามมณฑล (County) หรือที่เข้าบ้าน
ในเมืองโดยเสียค่าเช่าบ้านปีละ ๓๐ ปอนด์ขึ้นไป ได้สิทธิเลือกตั้งผู้
แทนราษฎร

ตอร์คเกรย์ตาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรี เมื่อ พ.ศ. ๒๓๗๗
เนื่องจากความยุ่งยากในเกาะไฮร์แลนด์ ไม่ยอมให้ใช้รายได้ทางคริสต์ค-
จันท์เพื่อประโยชน์ทางอาณาจักร

๒. เดดี้ เจน เกรย์ (Lady Jane Grey) (พ.ศ. ๒๐๙๐ - ๒๐๙๗)
เป็นธิดาของดยุกแห่งซัฟฟอล์ก และเป็นปนัดดาของพระเจ้าเฮนรีที่ ๘
แห่งราชวงศ์ ทิวเดอร์ เกิดเมื่อ พ.ศ. ๒๐๙๐ มีความรู้ภาษากรีก ละติน
ฝรั่งเศส และภาษายุโรปอื่น ๆ เป็นอย่างดี บิดาได้บังคับให้แต่งงาน
กับบุตรของดยุกแห่งนอร์ธัมเบอร์แลนด์เอิร์ดแห่งวอริก ดยุกแห่ง
ซัฟฟอล์กและดยุกแห่งนอร์ธัมเบอร์แลนด์คบคิดกันวางแผนการชิงราช
สมบัติ ครั้นพระเจ้าเอ็ดเวิร์ดที่ ๖ สวรรคตใน พ.ศ. ๒๐๙๖ ดยุกแห่ง
นอร์ธัมเบอร์แลนด์ ประกาศยก เดดี้ เจน เกรย์ เป็นพระนางครองประ-
เทศอังกฤษ แต่ก็ถูกพวกของพระนางแมรีราชธิดาของพระเจ้าเฮนรีที่ ๘
ปราบลงภายในสิบวัน ต่อมาอีกสี่เดือน เดดี้ เจน เกรย์ และสามีถูก
ประหารชีวิต คือ ใน พ.ศ. ๒๐๙๗ ขณะนั้น เดดี้ เจน เกรย์ มีอายุเพียง
๗ ปี พระนางแมรี ได้ครองราชบัลลังก์อังกฤษสืบต่อมาเป็นเวลาห้าปี
เกาลูน (Kowloon) เป็นดินแดนส่วนหนึ่งของเกาะฮ่องกงอาณานิคมอังกฤษ

ตั้งอยู่บนแหลมเกาะดูนในภาคตะวันตกเฉียงใต้ของผืนแผ่นดินใหญ่จีน
 ตรงข้ามเกาะฮ่องกง ห่างกัน ๑.๖ กม. ตอนที่แคบที่สุด เกาะดูนมี
 เนื้อที่ ๗.๗๗ กม.^๒ เป็นย่านการค้าแห่งหนึ่งของฮ่องกง และมีสนามบิน
 ไคตัก (Kaitak) สำหรับอากาศยานที่ตั้งอยู่ด้วย อังกฤษได้ดินแดนแห่ง
 นีมารวมกับฮ่องกง โดยอาศัยสนธิสัญญาซึ่งอังกฤษได้ตั้งนามกับจีน
 เมื่อ พ.ศ. ๒๔๐๓ ต่อมาโดยอาศัยอนุสัญญาที่ได้ตั้งนามกับจีน เมื่อ
 วันที่ ๘ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๔๑ อังกฤษก็ได้เข้าดินแดนรอบเกาะดูนเป็น
 เวลา ๘๘ ปี ซึ่งเรียกกันว่า ดินแดนใหม่ (New Territories) มีเนื้อ
 ที่ ๘๑๘.๔๕ กม.^๒ ในดินแดนใหม่นมเมืองเล็ก ๆ ตั้งอยู่หลายเมืองและมี
 มีโรงงานอุตสาหกรรมทอผ้า โรงงานยาง โรงงานถลุงซาม โรงงาน
 พลาสติก และโรงงานทำเครื่องเหล็ก อากาศที่เกาะดูนเป็นแบบกึ่งเมือง
 ร้อน เย็นและแห้งในฤดูหนาว ค่อนข้างร้อนและชื้นแฉะในฤดูร้อน ฝน
 ตกหนักระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกันยายน คิดเฉลี่ยมีฝนตก
 ๒๑๕. ๒๘ ซม. ค่ำปี

เกิตติงเกน (Göttingen) เป็นเมืองตั้งอยู่ในลุ่มแม่น้ำไจเน (Leine) ใน
 รัฐแซกโซนีตอนใต้ (Lower Saxony) มีประชากร ๔๑,๐๐๐ คน
 ประกอบการอุตสาหกรรมทอผ้า เคมีภัณฑ์ และสร้างเครื่องมือวิทยา-
 ศาสตร์ เมืองเกิตติงเกนเป็นเมืองเก่า มีอายุประมาณ ๑,๐๐๐ ปี
 จดหมายเหตุเยอรมันกล่าวถึงเมืองนี้เป็นครั้งแรก เมื่อ พ.ศ. ๑๔๘๖
 คำตาเทศบาตของเมืองสร้างตามแบบสถาปัตยกรรมมัธยมสมัย เมือง
 เกิตติงเกนมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันมาก เนื่องจากเป็นที่ตั้งของมหาวิทยา-
 ลัยเกิตติงเกนซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๒๘๐ ปัจจุบันมหาวิทยาลัยแบ่ง

ออกเป็นคณะเทววิทยา คณะนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ คณะแพทย-
ศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ คณะคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ คณะ
วนศาสตร์ และคณะเกษตรศาสตร์ นอกจากนี้ มีวิทยาลัยพดศึกษา
สังกัดอยู่ด้วย มหาวิทยาลัยเกิดตั้งเกินมื่นิดีค ๕,๐๐๐ คนเศษ

เกียวโต (Kyoto) เป็นเมืองใหญ่ที่สามของประเทศญี่ปุ่นรองจากกรุง
โตเกียวและเมืองโอซากา พดเมืองในเกียวโตเมื่อ พ.ศ. ๒๔๑๕ มี
๓๗๓,๔๐๐ คน ต่อมาเพิ่มชนเรื่อย ๆ ใน พ.ศ. ๒๔๘๘ มี ๓,๒๐๔,๐๗๔
คน เมืองนี้ตั้งอยู่ในภาคตะวันตกตอนกลางเกาะฮอนชู ตัวเมืองมีภูเขา
ล้อมทางด้านเหนือด้านตะวันออกและด้านตะวันตก

พระเจ้ากวมมุ (Kwammu) จักรพรรดิญี่ปุ่นทรงสร้างเมืองเกียวโต
และตั้งเป็นเมืองหลวง เมื่อ พ.ศ. ๑๓๓๗ และเป็นทีประทับของจักร-
พรรดิและเป็นเมืองหลวงสืบต่อมาจนถึง พ.ศ. ๒๔๑๓ แล้วพระเจ้า
มัตสึฮิโตะ ก็โปรดให้ย้ายเมืองหลวงไปตั้ง ณ กรุงโตเกียว เมืองเกียวโต
จึงเป็นศูนย์กลางที่มีความเจริญเป็นเวลา ๓,๐๐๐ ปีเศษ ปัจจุบันนี้มี
พระราชวัง โบราณสถาน และสถานศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนาอยู่เป็นจำนวน
มาก เช่นพระราชวังเก่าของจักรพรรดิ คือวังกะสุระ (Katsura) ซึ่ง
มีสวนที่งดงาม นอกจากนี้มีวัดในพระพุทธศาสนาและศาสนาชินโต
เช่นวัดกินกากุจิ (Kinkakuji) มีศาลาทำดีทองเหลืองอร่าม วัดซันจู-
ซันแกงโด (Sanju-sangen-do) มีพระพุทธรูปไม้ปิดทองแบบกั้นนอน
(Kannon = กวนอิม) ๓๐๐๓ องค์

เมืองเกียวโตเป็นที่ตั้งมหาวิทยาลัยเกียวโตของรัฐบาล และมหา-
วิทยาลัยโตชิซา (Doshisha) ของเอกชน ซึ่งเป็นสำนักศึกษาศาสนา

คริสต์เคียน นอกจากนิกมี มหาวิทยาลัย และวิทยาลัยตั้งอีกหลายแห่ง เป็นสถานศึกษาสำหรับผู้ที่ประสงค์จะทำการค้นคว้าทางพุทธศาสตร์และ ศาสตร์นาซินโคในประเทญี่ปุ่น

เมืองนี้เป็นเมืองอุตสาหกรรมและศูนย์กลางการตั้งวางอุตสาหกรรม ของญี่ปุ่น มีโรงงานทอผ้าไหมและแพร ตั้งวางเครื่องถ้วยชาม เครื่อง เชน เครื่องทองเหลือง นอกจากนิกมีโรงงานทำเครื่องไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ และส่วนประกอบเครื่องบิน

โกรเนอร์ (Krone คำเอกพจน์ และ Kroner คำพหูพจน์) เป็นชื่อของ เงินตราที่ใช้ในประเทศเดนมาร์กและประเทศนอร์เวย์ หนึ่งโกรเนอร์ แบ่งเป็น ๓๐๐ โอเร (ore) ตามอัตราแลกเปลี่ยนขณะนั้น (พฤษภาคม ๒๕๐๒) หนึ่งโกรเนอร์มีค่าราว ๓ บาท

ไกฟอกซ์ (Guy Fawkes) (พ.ศ. ๒๓๓๓ - ๒๓๘๘) เป็นชาวอังกฤษ เกิดในมณฑลยอร์กเชียร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๓๓ ได้ไปอาสาสมัครเป็น ทหารในกองทัพเสปญ ทำการรบในแคว้นแฟลมเคอร์และหนีไปนับถือ ศาสตร์นาคริสต์ตั้งหรือโรมันคาทอลิก ครั้นกลับไปประเทศอังกฤษก็ได้คบ คิดกับพรรคพวกกระเบิดรัฐสภา

เมื่อ พ.ศ. ๒๓๘๖ พระเจ้าเจมส์ที่ ๓ แห่งราชวงศ์สจวร์ต ได้ขึ้น ครองราชบัลลังก์อังกฤษ ในเวลานั้นอังกฤษนับถือศาสตร์นาคริสต์เคียน หรือโปรเตสแตนต์ และมีกฎหมายปราบผู้ที่นับถือศาสตร์นาโรมันคาทอลิก ถ้าชาวอังกฤษที่นับถือศาสตร์นาโรมันคาทอลิกแอบไปประกอบพิธีกรรม ทางศาสตร์นา หากถูกจับได้ก็จะได้รับโทษ เช่นถูกปรับ เป็นต้น ถึง กระนั้นชาวอังกฤษที่นับถือศาสตร์นาโรมันคาทอลิกก็ยังหวังว่าจะได้รับ

ความอ่อนแอทางศาสนาจากพระเจ้าแผ่นดินองค์ใหม่ แต่พระองค์ก็ทรงยึดมั่นในศาสนาโปรเตสแตนต์ เมื่อประคับความผิตหวังเช่นนี้ ชาวอังกฤษผู้หนึ่งชื่อ โรเบิร์ต เคตส์บี (Robert Catesby) จึงได้ตั้งตัวเป็นหัวหน้าคบคิดกับนายทอมัส เปอร์ซี (Thomas Percy) นายทอมัส วินเตอร์ (Thomas Winter) นายจอห์น ไรท์ (John Wright) และนายโกฟอกซ์ ซึ่งนับถือศาสนาโรมันคาทอลิกเช่นเดียวกัน วางแผนการที่จะระเบิดรัฐสภา โดยแอบเอาตุ๊กระเบิดไปได้ในห้องใต้ดินของสภาขุนนาง ขณะที่พระเจ้าเจมส์ที่ ๑ ทรงเปิดสมัยประชุมรัฐสภา มีผู้มาชิกสภาขุนนางและสภาสามัญมาประชุมร่วมกัน หากทำการนี้สำเร็จ พวกที่นับถือศาสนาโรมันคาทอลิก ก็จะจับเจ้าหญิงอติซาเบธราชธิดาของพระเจ้าเจมส์ที่ ๑ ไว้เป็นประกันแล้วจะได้ยกขึ้นเป็นพระนางครองประเทศอังกฤษ ทงนเพราะเจ้าหญิงยังทรงพระเยาว์ เหมาะที่ผู้คบคิดจะได้จัดการอบรมตั้งสอนให้พระองค์นับถือศาสนาโรมันคาทอลิกต่อไป แต่แผนการดินปืนนี้ (Gunpowder Plot) ด้มเหตว เนื่องจากนายฟรานซิส ทเรชแฮม (Francis Tresham) ผู้ที่เข้ามาเป็นสมาชิกพรรคพวก ภายหลังได้นำเอาความลับไปแจ้งแก่เจ้าหน้าที่รัฐสภา เจ้าหน้าที่รัฐสภาจับโกฟอกซ์ได้ขณะที่จะเอาไฟจุดชนวนดินระเบิด เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๓๔๗ โกฟอกซ์ถูกประหารชีวิต เมื่อ พ.ศ. ๒๓๔๗

ในเวลานั้น ชาวอังกฤษบางคนยังถือว่าวันที่ ๕ พฤศจิกายน เป็นวันโกฟอกซ์ พวกเด็ก ๆ ทำรูปหุ่นโกฟอกซ์ แล้วเอาไฟจุดเผาทำลาย เพื่อประณามความชั่วร้ายของชาวอังกฤษผู้

ครอมเวลล์, โอลิเวอร์ (Cromwell, Oliver) (พ.ศ. ๒๓๕๒-๒๒๐๓) นัก

การเมืองของอังกฤษ ได้สร้างชื่อเสียงของคน
ในฐานะผู้พิทักษ์ประเทศอังกฤษ (Lord Pro-
tector) เป็นบุตรของนายโรเบิร์ต ครอมเวลด์
และนางเอลิซาเบธ ครอมเวลด์ ซึ่งอยู่ใน
สกุลดีเจ็ด เกิดที่เมืองฮันติงดอน ในประเทศ
อังกฤษ เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน พ.ศ. ๒๓๕๒
นายโรเบิร์ต ครอมเวลด์ บิดาของเขาเป็น

โอลิเวอร์ ครอมเวลล์

จาก The World Book
Encyclopedia

คหบดีที่ที่ดินของตนเองในการประกอบอา-
ชีพเกษตรกรรม โอลิเวอร์ ครอมเวลด์
ได้รับการศึกษา ณ โรงเรียนประจำเมืองฮัน-
ติงดอนและมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ โดย
สังกัดวิทยาลัยซิดนีย์ ซัดเดิลส์ ใน พ.ศ. ๒๓๖๓ ได้แต่งงานกับนางดาว
เอลิซาเบธ บูร์เชียร์ (Elizabeth Bourchier) บุตรีพ่อค้าคนกวอดอนดอน
โอลิเวอร์ ครอมเวลด์ ฝักใฝ่อยู่กับการเมืองเป็นเนืองนิจ จึงได้รับ
เด็กตั้งเป็นสมาชิกรัฐสภาหรือผู้แทนราษฎรรวม ๓ สมัย คือ ผู้แทน
ประจำเมืองฮันติงดอนในรัฐสภาสมัย พ.ศ. ๒๓๗๑-๒๓๗๒ และผู้แทน
ราษฎรประจำเมืองเคมบริดจ์ในรัฐสภาสั้น (Short Parliament) พ.ศ.
๒๓๗๓ และในรัฐสภายาว (Long Parliament) พ.ศ. ๒๓๗๔

ครอมเวลด์ได้แสดงบทบาทสำคัญในสงครามกลางเมืองของอังกฤษ
ระหว่างพระเจ้าชาร์ลที่ ๑ แห่งราชวงศ์ดีเจ็ดกับรัฐสภา (พ.ศ. ๒๓๗๕
-๒๓๗๖) เริ่มด้วยได้รับแต่งตั้งเป็นนายทหารในกองทัพของรัฐบาล
ในไม่ช้าก็แสดงความสามารถเด่นในการรบ ใน พ.ศ. ๒๓๗๖ จัดตั้ง

กรมทหารม้าชนซึ่งมีสัญญาว่า ทหารตั้งข้างเหล็ก (Ironsides) แล้ว
 รบชนะกองทัพของฝ่ายพระมหากษัตริย์ที่ตำบลมาร์สต์คินมัวร์ (Marston
 Moor) ใน พ.ศ. ๒๑๘๗ ครอมเวลด์ได้เลื่อนตำแหน่งชนเป็นลำดับจนได้
 เป็นแม่ทัพโดยอาศัยชัยชนะในสงครามกลางเมือง ครั้นพระเจ้าชาร์ด
 ที่ ๑ ถูกฝ่ายรัฐสภาจับเป็นเชลย รัฐสภาจึงแต่งตั้งคณะกรรมาธิการ
 พิเศษ ซึ่งมีครอมเวลด์เป็นกรรมการอยู่หนึ่งทำหน้าที่เป็นศาลพิเศษ
 พิจารณาคดีของพระองค์ พระเจ้าชาร์ดที่ ๑ ถูกฟ้องกล่าวหาว่าเป็น
 กบฏต่อบ้านเมือง และศาลได้ตัดสินจำคุกโทษพระองค์ในกรุงลอนดอน
 เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๑๘๙ ฉะนั้นอังกฤษจึงกลายเป็น
 สาธารณรัฐ (Commonwealth) ดับต่อมาเป็นเวลา ๑๓ ปีเศษ

ขณะนั้นครอมเวลด์มีกรณีพิพาทกับรัฐสภาซึ่งเหลือแต่สภาสามัญ
 สภาเดียว รัฐสภาประสงค์ที่จะควบคุมกองทัพบก แต่ครอมเวลด์
 พร้อมด้วยแม่ทัพทั้งหลายก็คัดค้านเพราะไม่เชื่อในความสามารถของ
 สภาสามัญสภาสามัญ จึงได้ตั้งกองทัพซึ่งมีพันเอกไพรด์ (Pride) เป็น
 ผู้บังคับการไปยังรัฐสภาเพื่อกำจัดสภาซึ่งเป็นฝ่ายค้านกองทัพบกและ
 ทำการนี้ได้ผลดีตามความมุ่งหมาย

แม้ว่ากองทัพบกซึ่งมีครอมเวลด์เป็นแม่ทัพได้คุมอำนาจบ้านเมือง
 ไว้ในกำมือของตน แต่ก็ต้องบรรดาการต่อต้านของชาวไอริชและชาว
 ดักกอตซึ่งจับอาวุธขึ้นต่อสู้กัน ครอมเวลด์จึงคุมกองทัพไปปราบการ
 กบฏในเกาะไอร์แลนด์และดักกอตแลนด์ พวกกบฏไอริชพ่ายแพ้ในการ
 รบที่เมืองโตรเกดา (Drogheda) และเวสต์เซ็กซ์ (Wessex) ในดักกอต-
 แลนด์ครอมเวลด์ได้ปะทะกับกองทัพของชาวดักกอต ซึ่งได้ยกย่องพระ

โอรสของพระเจ้าชาร์ดที่ ๑ เป็นพระมหากษัตริย์ของคนทรงพระนามว่า
พระเจ้าชาร์ดที่ ๒ ในการรบที่เมืองคันบาร์ และเมืองวูดเคอร์ กองทัพ
อังกฤษประสบความพราชัยครั้งใหญ่ ดังนั้นไอร์แลนด์และสกอตแลนด์
จึงตกอยู่ในอำนาจของรัฐบาล ณ กรุงลอนดอน ครั้นฟื้นฟูความสงบ
ของบ้านเมืองได้แล้ว ครอบเวดด์ปรับปรุงระบอบการปกครองโดย
อาศัยรัฐสภาเป็นองค์การหลัก เริ่มด้วยการตั้งรัฐสภารัมพ์ (Rump
Parliament) ซึ่งมีแต่สภาสามัญแต่สภาเดียว และสมาชิกล้วนแต่
เป็นพรรคพวกของกองทัพก แต่รัฐสภานั้นไม่ให้ลดศักดิ์แก่บ้านเมือง
เนื่องจากสมาชิกบางคนคิดโกงทำลายชื่อเสียงของคอมมอนเวด ครอบ-
เวดด์จึงยุบรัฐสภานั้น และเรียกรัฐสภาใหม่มาประชุมกัน ซึ่งมีมติ
ว่า “แบร์โบน พาร์เลียเมนต์” (Barebone’s Parliament) มีสมาชิก
ล้วนแต่ได้รับแต่งตั้งโดยกองทัพก เนื่องจากสมาชิกรัฐสภาใหม่นั้น
มีความคิดรุนแรง ครอบเวดด์จึงได้ยุบรัฐสภาเดียวใน พ.ศ. ๒๓๘๖ ต่อ
มาครอบเวดด์ได้ร่วมมือกับบรรดาแม่ทัพตรารัฐธรรมนูญ (Instrument
of Government) ขึ้น ซึ่งรวมถึงแดนส์ สกอตแลนด์และไอร์แลนด์เป็น
สาธารณรัฐ (Commonwealth) ให้อยู่ในอำนาจปกครองของผู้พิทักษ์
ประเทศซึ่งปกครองโดยอาศัยสภาสามัญแต่สภาเดียว รัฐธรรมนูญ
ให้เสรีภาพทางศาสนาแก่พวกคริสเตียน ครอบเวดด์ได้รับเลือกตั้งเป็น
ผู้พิทักษ์ประเทศ แต่รัฐสภาที่ตั้งขึ้นโดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ชอบน้อม
ต่อครอบเวดด์ เขาจึงได้ยุบรัฐสภาเดียวแบ่งประเทศออกเป็นเขตอยู่ใน
ปกครองของนายทหารที่มียศพลตรี แต่ทหารปกครองไม่เป็นที่ยอมรับ
ของประชาชนชาวอังกฤษ ครอบเวดด์จึงต้องเปิดประชุมรัฐสภาขึ้น

อีกครึ่งหนึ่งเมื่อ พ.ศ. ๒๒๐๐ รัฐสภาได้เสนอกฎาและคำปรึกษาอย่าง
อ่อนน้อม (Humble Petition and Advice) เสิญครอมเวดด์เป็นกษัตริย์
ขอให้คงตั้งราชขุนนาง และคงผู้ตั้งตำแหน่งต่อจากตัวเขา ทั้งนี้แสดงว่า
ชาวอังกฤษกำลังเปลี่ยนไปนิยมระบอบราชาธิปไตย ฝ่ายครอมเวดด์
ตอบปฏิเสธที่จะรับราชบัลลังก์ เพียงแต่อนุมัติข้อเสนอกฎาแต่งตั้งผู้
ตั้งตำแหน่งผู้พิทักษ์ประเทศเท่านั้น

ครอมเวดด์ได้ตรากฎาคือการกีดกันอย่างมากมายที่จะตั้งร่างเสถียรภาพ
ให้แก่บ้านเมืองมาเป็นเวลานานปี ร่างกายจึงทรุดโทรมบ่อยู่ถึงแก่กรรม
วันที่ ๓ กันยายน พ.ศ. ๒๒๐๓ ริชาร์ด ครอมเวดด์ (พ.ศ. ๒๓๖๘-๒๒๕๕)
ซึ่งเป็นบุตรมีอายุ ๓๒ ปี ได้รับตำแหน่งผู้พิทักษ์ประเทศตั้งต่อมา แต่
ไม่มีสติปัญญาหนักแน่นและความสามารถยอดเยี่ยมเยี่ยงบิดา ประ
กอบกับเป็นผู้มีกษัตริย์ ครั้นเห็นว่าเหลืออวัยวะที่จะควบคุมสถานการณ์
บ้านเมืองได้ จึงลาออกจากตำแหน่งผู้พิทักษ์ประเทศ บรรดาแม่ทัพ
ทั้งหลายก็หยิ่งความรู้สึกของราษฎรว่ากำลังมีความนิยมในระบอบรา
ชาธิปไตยเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ยอร์ช มัง (George Mank) แม่ทัพสำคัญ
ผู้หนึ่งจึงอัญเชิญพระเจ้าชาลส์ที่ที่สองแห่งราชวงศ์สจวร์ต (Stuart) ขึ้น
ครองราชสมบัติประเทศอังกฤษ ฉะนั้นราชวงศ์สจวร์ตจึงได้กลับไป
ครองประเทศอังกฤษอีกครั้งหนึ่ง ใน พ.ศ. ๒๒๐๓ ตำราธรณรัฐหรือ
คอมมอนเวดด์ก็สลายตัวลง

ต่อมาผู้พากษ์วิจารณ์ว่า โอดิเวอร์ ครอมเวดด์ เป็นผู้เผด็จการ
แต่ที่แท้จริงแล้วตัวเขาเองนิยมการปกครองระบอบประชาธิปไตยมา
ก่อนดังที่ใครบางคนก็เป็นผู้แทนราษฎรประจำเมืองฮันติงดอน และ

เคมบริดจ์ ครอบเวดด์เคยปรารภว่า “ข้าพเจ้าเชื่อในการปกครองโดย
 อาศัยความยินยอม แต่ท่านจะหาความยินยอมนั้นได้จากที่ไหน” เป็น
 ชรรมาอยู่เองเมื่อบ้านเมืองอยู่ในสภาพอดเวงผู้ที่เป็นประมุขรับผิดชอบ
 ในความปดอดภัยของประชาชนย่อมจะต้องปกครองอย่างเด็ดขาด เพื่อ
 ฟื้นฟูความสงบและครอบเวดด์ก็ได้ปกครองตามแบบนอญอยู่ชั่วระยะเวลา
 หนึ่ง ครั้นบ้านเมืองเข้าสู่สภาพปกติแล้ว ก็ได้เปิดประชุมรัฐสภาอีก
 ครั้งที่ได้กล่าวมาแล้ว

โอดิเวอร์ ครอบเวดด์ ได้รับการยกย่องว่าดำเนินนโยบายการต่าง
 ประเทศเพื่อรักษาเกียรติและผลประโยชน์ของอังกฤษ เช่น ได้นำ
 ประเทศอังกฤษทำสงครามกับเนเธอร์แลนด์ครั้งหนึ่ง และกับเสปญอีก
 ครั้งหนึ่ง ทั้งต้องประเทศนั้นเป็นศัตรูคู่แข่งทางการค้าและการเมืองของ
 อังกฤษ และอังกฤษก็ได้ชัยชนะทั้งสองครั้ง.

พิมพ์ ร.พ. รุ่งเรืองธรรม 263 ถนนพระราม 6 ซอยมันส์สิน 2
พระนคร โทร. 71866 นามบรรด รุ่งเรืองธรรม ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา 2504
